

DOO VODOVOD I KANALIZACIJA BAR

Program rada za 2023.godinu

Decembar, 2022.godine

S A D R Ž A J

1.UVOD.....	3
2.GLAVNE STRATEŠKE ODREDNICE DRUŠTVA	5
3.ORGANIZACIONA STRUKTURA - ŠEMA.....	9
4.OPIS POSTOJEĆEG SISTEMA	13
5.TEHNIČKI SEKTOR	21
6.SEKTOR ZA OPŠTE I KOMERCIJALNE POSLOVE	34
7.SEKTOR ZA EKONOMSKO-FINANSIJSKE POSLOVE	40
8.FINANSIJSKI PLAN POSLOVANJA ZA 2023.GODINU.....	47

1. UVOD

Program rada za 2023.godinu sačinjen je u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima i Pravilnikom o bližem sadržaju Godišnjeg programa komunalnih djelatnosti.

Program rada je urađen u skladu sa donijetim smjernicama, a planiranje se vrši na osnovu strateških akata uz sveobuhvatnu analizu poslovanja za 2022.godinu kako bi program rada za 2023.godinu bio planiranim na realnim osnovama.

U Programu rada su određeni ciljevi koje je potrebno ostvariti planiranim i organizovanim aktivnostima koje će biti pokretač ukupne poslovne aktivnosti društva i njegovog razvoja.

Djelatnost Društva

DOO „ Vodovod i kanalizacija“ Bar osnovano je Odlukom o osnivanju Društva sa ograničenom odgovornošću “Vodovod i kanalizacija” Bar („Sl.list CG-opštinki propisi“, br.10/16).

Djelatnosti Društva definisane su Statutom i ono obavlja sljedeće komunalne djelatnosti od javnog značaja:

36.00 –Sakupljanje, prečišćavanje i distribucija vode, koja obuhvata:

- sakupljanje vode sa izvora i bunara, prečišćavanje i distribucija za potrebe domaćinstva i privrede na području Opštine Bar
- održavanje vodovodnog sistema na području Opštine Bar

43.22 – Postavljanje vodovodnih i kanalizacionih sistema, koja obuhvata :

- Instaliranje vodovodnog i kanalizacionog sistema, uključujući dogradnju, adaptaciju, održavanje i popravke

71.12 – Inžinjerske djelatnosti i tehničko savjetovanje, koja obuhvata:

- Izrada tehničke dokumentacije: planova i projekata iz oblasti hidrotehnike, građevinskih projekata za objekte hidrotehnike, projekata instalacija, uređaja i postrojenja vodovoda i kanalizacije
- pružanje kartografskih informacija za hidrotehničke instalacije

1.1. Zakonodavni okvir

Zakonodavni okvir po kome DOO "Vodovod i kanalizacija" Bar posluje zasniva se na načelima i uslovima sadržanim u zakonima, podzakonskim aktima, odlukama i propisima:

- Zakon o kumunalnim djelatnostima („Sl. List CG“ br 55/16, 074/16 i 002/18)
- Zakon o vodama („Sl. List CG“ br.027/10, 073/10, 032/11, 047/11, 048/15, 052/16, 055/16, 002/17, 080/17 i 084/18)
- Zakon o privrednim društvima ("Sl. list RCG", br. 65/2020)
- Zakon o lokalnoj samoupravi ("Sl. list CG", br. 2/2018, 34/2019 i 38/2020)
- Zakonom o obezbjeđivanju zdravstveno ispravne vode za ljudsku upotrebu (Sl.list CG br 080/17 od 01.12.2017 god.)
- Zakon o metrologiji („Sl. list CG“, br. 79/08 i 40/11)
- Zakon o zaštiti lica i imovine („Sl. list CG, br.43/18)
- Odluka o vodosnadbijevanju na području Optine Bar („Sl. list CG,opštinski propisi br.8/2007,25/2011 i 15/2012)
- Odluka o odvođenju i prečišćavanju fekalnih voda (Bar („Sl. list CG,opštinski propisi br. Bar
- Odluka o sakupljanju i odvodnji atmosferskih voda („Sl. list CG,opštinski propisi br.
- Pravila o minimumu kvaliteta i obima poslova za obavljanje regulisanih komunalnih djelatnosti („Službeni list CG“ br. 058/19 od 18.10.2019 godine).

Društvo primjenjuje i ostale propise iz oblasti: računovodstva (MRS standardi), prava i obaveza iz radnih odnosa, internih akata i pravilnika Društva.

2. GLAVNE STRATEŠKE ODREDNICE DRUŠTVA

Društvo svoju misiju sagledava u kontinuiranom i kvalitetnom obavljanju povjerenih poslova, koja se ogleda kroz unaprijeđenje kvaliteta života naših korisnika u vidu kontinuiranog snabdijevanja vodom, kao i odvođenja otpadnih voda, uz maksimalno poštovanje javnog interesa lokalne sredine.

Vizija Društva je jasna orientacija ka krajnjem korisniku i prepoznatljivost u okruženju kroz pružanje kvalitetne usluge snabdijevanja vodom za piće kao i odvođenja otpadnih voda. Društvo je posvećeno cilju da ostvaruje visok kvalitet i trajno pružanje komunalnih usluga kroz poštovanje načela ekonomičnosti, efikasnosti i zaštite životne sredine.

Implementiranje odrednica misije i vizije Društva je dugotrajan proces na osnovu koga se određuju strateška područja razvoja:

- Kontinuirano snabdijevanje korisnika higijenski ispravnom vodom;
- Uredno odvođenje otpadnih voda za korisnike priključene na gradsku kanalizacionu mrežu;
- Unaprijeđenje operativne efikasnosti objekata za vodosnabdijevanje i kanalizaciju kroz program revitalizacije sistema, optimizaciju mreže i unaprijeđenje postrojenja;
- Smanjenje gubitaka na mreži;
- Stabilan gotovinski tok kroz podizanje i održavanje optimalnog nivoa naplate;
- Optimizacija i smanjenje operativnih troškova;
- Efikasna naplata potraživanja upotrebom svih zakonskih instrumenata;
- Konstantno povećanje kvaliteta komunikacije sa korisnicima usluga;
- Modernizacija opreme i sredstava za rad;
- Permanentno podizanje nivoa kadrovske sposobnosti kroz kontinuiranu edukaciju zaposlenih;
- Poštovanje načela ekonomičnosti, racionalnosti i efektivnosti
- Poštovanje principa održivog razvoja i zaštite životne sredine upotrebom svih raspoloživih mjera.

ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA – SWOT ANALIZA

Kako bi se program rada za 2023. godine bazirao na realnim osnovama, prilikom izrade urađena je metoda analize poslovanja, SWOT analiza, čiji je značaj nemjerljiv za određivanje strateških ciljeva Društva. Detektovane snage i slabosti jesu interni aspekt analize, dok su mogućnosti i prijetnje eksterni aspekt analize koji utiče na razvoj i poslovanje Društva.

Prepozнате snage društva potrebno je iskorisiti za izgradnju budućeg smjera poslovanja i na njima temeljiti razvojne projekte. Sagledavajući sve unutrašnje slabosti Društva definisana je korektivna strategija revitalizacije i daljeg razvoja poslovanja kroz neutralizaciju slabosti društva i kontinuirani razvoj.

Snage	<ul style="list-style-type: none">• Jedan od najvažnijih privrednih subjekata u funkcionisanju lokalne zajednice• Kvalitet vode koja se distribuira krajnjim korisnicima zadovoljava standarde• Zadovoljavajući nivo priključenosti na vodovodnu mrežu• Korektna opremljenost Društva• Inovativan, razvijen i siguran informacioni sistem• Racionalna organizacija i savremeni uslovi za rad• Značajan broj stručnih kadrova iz svih oblasti• Implementacija Standarda MEST EN ISO 9001 i MEST EN ISO 14001• Zlatna bonitetna ocjena Društva• Saradnja sa jedincima lokalne samouprave• Kontinuirano ulaganje u unaprijeđenje poslovanja
--------------	--

Slabosti	<ul style="list-style-type: none"> • Zastarjela i dotrajala distributivna mreža • Nedovoljna izgrađenost kanalizacionog sistema • Indikator nerpihodovane vode • Bespravno priključenje na vodovodni i kanalizacioni sistem • Nemogućnost očitavanja i isključenja korisnika u oblicima kolektivnog stanovanja • Relativno dug proces prinudne naplate putem javnih izvršitelja • Velika prosječna starost mehanizacije i vozila • Nedovoljna finansijska sredstva za značajnija ulaganja
----------	---

Prijetnje	<ul style="list-style-type: none"> • Prisustvo globalne ekonomske krize i zdravstvene pandemije • Nedovoljna finansijska sredstva potrebna za značajnija ulaganja u infrastrukturu • Nestabilne cijene inputa (struja, gorivo...) i njihovo konstantno povećanje • Tendencija smanjenja fakturisane realizacije • Određene manjkavosti Zakona o komunalnim djelatnostima • Način utvrđivanja cijene komunalnih usluga, naročito u pogledu izjednačavanja cijena za sve kategorije korisnika čime se znatno urušava autnomija društva • Nerazvijena svijest o značaju vode i potrebi njene zaštite • Nezadovoljavajuće stanje i dotrajalost distributivne mreže • Nepovoljne hidrološke prilike naročito u ljetnjem periodu i slabija izdašnost određenih izvorišta • Fluktuacije broja korisnika zbog kategorije korisnika- sezoni • Poremećeni prioriteti korisnika prilikom plaćanja obaveza i pad standarda
-----------	---

Mogućnosti	<ul style="list-style-type: none">• Proširenje usluga na nove korisnike na kontrolisan način• Ciljana tehnička poboljšanja i proširenja u skladu sa potrebama korisnika i raspoloživim finansijskim sredstvima• Razvoj tehničkog aspekta kroz kartiranje i dodatno unaprijeđenje GIS baze podataka• Efektivnija kontrola korisnika u cilju suzbijanja nelegalne potrošnje• Uspostavljanje strategije upravljanja neprihodovanom vodom• Unaprijeđenje odnosa sa korisnicima• Modernizacija same organizacije poslovanja• Smanjenje administrativnih troškova• Učestvovanje na projektima nacionalnog i međunarodnog karaktera• Poboljšanje imidža Društva• Adekvatno tržište dobavljača• Uvođenje sofisticiranog sistema očitavanja vodomjera• Finansiranje projekta od važnosti za lokalnu zajednicu putem EU fondova
-------------------	---

3. ORGANIZACIONA STRUKTURA – ŠEMA

Za obavljanje zakonske djelatnosti Društvo je uspostavilo adekvatnu organizacionu šemu koju u osnovi čine tri sektora:

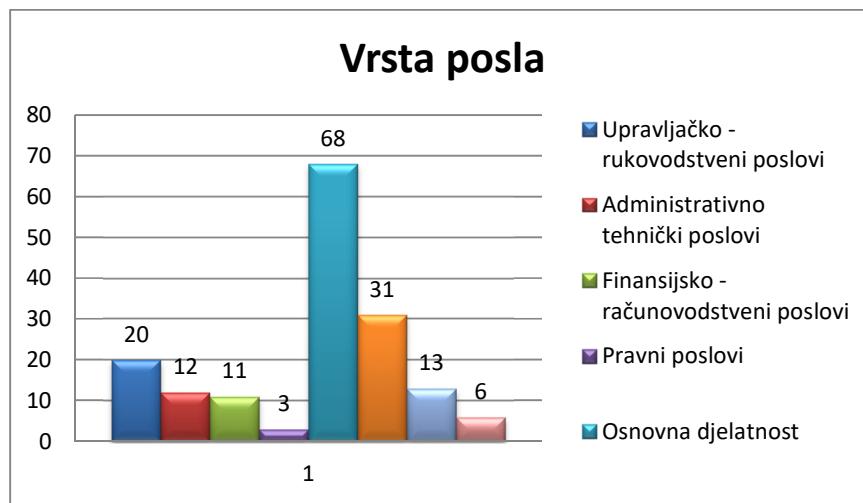
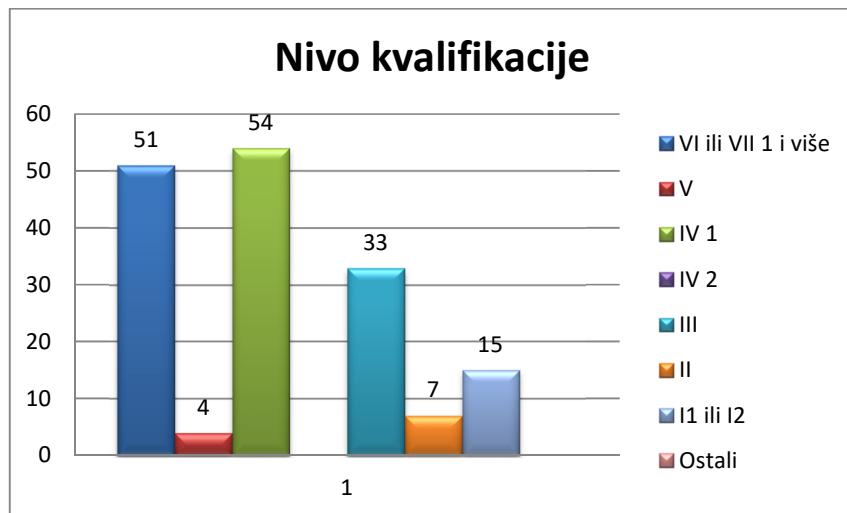
- **Tehnički sektor**
- **Sektor za ekonomsko-finansijske poslove**
- **Sektor za opšte i komercijalne poslove**

Svaki sektor ima niže organizaciono ustrojstvo u vidu poslovnih jedinica, radnih jedinica, službi i odjeljenja.

U nastavku teksta dajemo pregled zaposlenih po organizacionim cjelinama, kvalifikacijama, godinama starosti i staža.

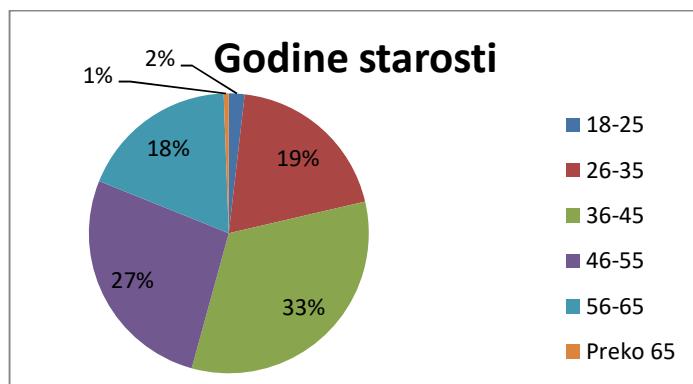
VRSTA POSLA	Zaposleni u preth. godini	Nivo kvalifikacije									
		VI ili VII 1 i više	V	IV 1	IV 2	III	II	I1 ili I2	Ostali	Ukupno	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Upravljačko -rukovodstveni poslovi	17	15	1	1						17	
Administrativno tehnički poslovi	11	6		5						11	
Finansijsko - računovodstveni poslovi	12	10		2						12	
Pravni poslovi	4	4								4	
Osnovna djelatnost	Organizaciona jedinica I	8		1		4	2	1		8	
	Organizaciona jedinica II	14		2	3	6	2	1		14	
	Organizaciona jedinica III	9		1		2		6		9	
	Organizaciona jedinica IV	7	2	2		1	2			7	
	Organizaciona jedinica ...	34	8	21		5				34	
	Organizaciona jedinica N	0								0	
	Ukupno (I-N)	72	10	2	28	0	18	6	8	0	72
Održavanje	28	3		9		11	1	4		28	
Dopunska djelatnost	17	4		10		3				17	
Logistički poslovi	7		1	4		2				7	
UKUPNO	168	52	4	59	0	34	7	12	0	168	

Grafički prikaz zaposlenih po nivou kvalifikacije

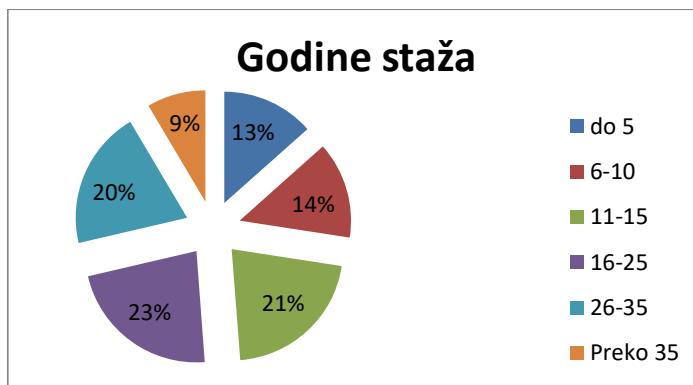

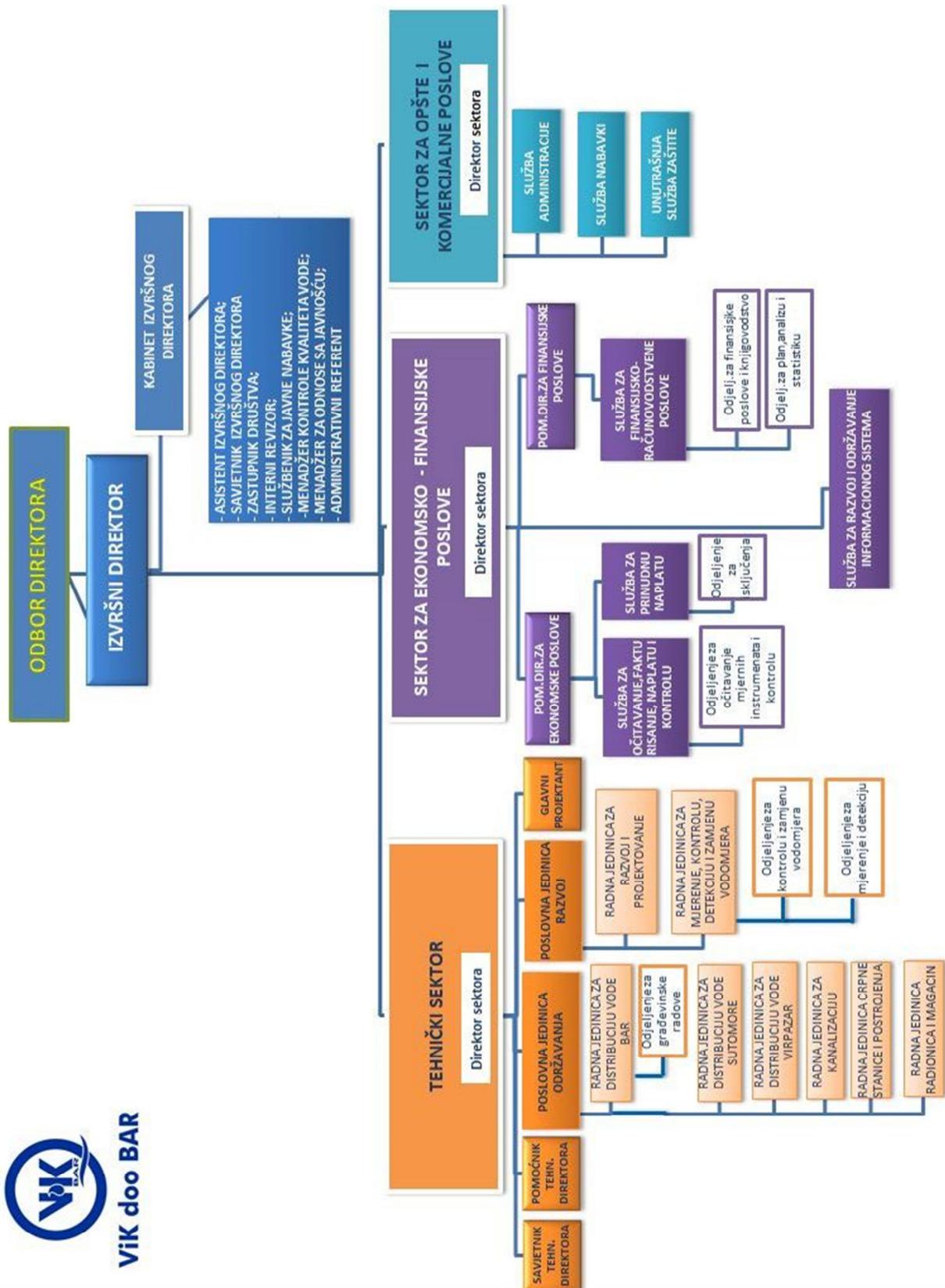
VRSTA POSLA	Godine starosti							Godine staža						
	18-25	26-35	36-45	46-55	56-65	Preko 65		do 5	6-10	11-15	16-25	26-35	Preko 35	
Upravljačko - rukovodstveni poslovi		2	6	7	2		17		1	3	8	4	1	17
Administrativno tehnički poslovi		3	4	3	1	1	12	2	2	2	4	1	1	12
Finansijsko - računovodstveni poslovi		5	5	2			12	2	3	2	1	3	1	12
Pravni poslovi			2		1		3		1	1		1		3
Osnovna djelatnost	1	15	26	20	10		72	13	8	12	14	11	14	72
Održavanje	1	6	5	7	8	1	28	5	4	8	8	3		28
Dopunska djelatnost	1	4	6	5	1		17	2	1	5	9			17
Logistički poslovi		1	5	1			7		1		3		3	7
UKUPNO	3	36	59	45	23	2	168	24	21	33	47	23	20	168

Grafički prikaz zaposlenih po godinama starosti

Grafički prikaz zaposlenih po godinama staža

4. OPIS POSTOJEĆEG SISTEMA

4.1. VODOVODNI SISTEM

Složenost barskog vodovodnog sistema je posljedica razuđenosti područja kao i poznate disproporcije u potražnji vode tokom godine. Funkcionše u dva izražena režima rada – zimskom i ljetnjem. U toku zimskog režima rada potrebu u vodi u vodovodnom sistemu pokrivaju izvori u priobalnom dijelu barske opštine: Zaljevo, Kajnak, Brca, Sustaš, Vrteljak, Glava od vode-Turčini i Vrelo-Čanj. Izdašnost navedenih izvorišta u tom periodu daleko prevazilazi potrebe potrošača za vodom u vodovodnom sistemu.

U ljetnjem periodu, zbog velikog smanjenja izdašnosti izvorišta u priobalnom dijelu opštine i povećanog broja potrošača, a samim tim i potreba za vodom, u vodovodni sistem uključuju se dodatne količine vode iz izvorišta u zaleđu: Veljeg oka i Orahovog Polja, a od jula i značajnije količine vode iz regionalnog vodovoda (od 75l/s - 110l/s).

Poseban segment vodovodnog sistema Bara čini vodovod Virpazara kapaciteta 15 l/s.

Ukupni vodovodni sistem čine: 11 izvorišta sa 19 vodozahvatnih objekata; 17 crpnih stanica na izvorištima; 13 prepumpnih stanica za visočije zone vodosnabdijevanja sa 52 ugrađene pumpe ukupno instalisane snage preko 1400 kW; 12 distributivnih rezervoara ukupne zapremine 6923 m³ i distributivna mreža profila 20 do 500 mm dužine oko 472 km.

Osnovni problemi sistema ogledaju se u zastarjelosti distributivne mreže kao i njenom neadekvatnom razvoju i formirajući prema visinskim zonama, nedostatku rezervoarskog prostora, gubicima u sistemu (tehničkim i administrativnim) i djelimičnoj zastarjelosti opreme.

KARAKTERISTIKE OBJEKATA SISTEMA

4.1.1. IZVORIŠTA

Izvoriste „Zaljevo“	Kaptirano je 1963.godine. Prosječna godišnja izdašnost se kreće između (30-50) l/s, a minimalna je oko 17 l/s. Voda se sa kaptaze "Zaljevo" odvodi gravitacionim AC cjevovodom DN 300mm. Ovo izvoriste je u neprekidnom radu cijele godine, a obezbijeđeno je i automatsko hlorisanje vode.	
Izvoriste „Kajnak“	Najvećeg je kapaciteta u sklopu barskog vodovodnog sistema. Minimalna izdašnost ovog izvora kreće se oko 55,0 l/s. Dio vode sa ovog izvorista, ~10 l/s, se potiskuje u rezervoar Stari Bar cjevovodom DCI Ø150mm.	
Izvoriste "Glava od vode"	Skromnog je kapaciteta. Iz njega se snabdijeva vodom dio Starog Bara, odnosno naselje Brbot, Gretva i Pijaca. Za trajno rješenje problema vodosnabdjevanja Starog Bara, izvršeno je kaptiranje i privođenje namjeni izvorista "Vrteljak" iznad Starog Bara. Ono se nalazi u koritu vodotoka Rikavac, kraka koji nastaje od izvora Lektion i Lizalo. Vode sa oba izvorista se sabiraju u rezervoar „Spile“. Na rezervoaru je obezbijeđeno automatsko hlorisanje vode.	
Izvor "Sustaš"	Solidno je kaptiran. Izvor je minimalne izdašnosti oko 2-3 l/s. Prosječna godišnja izdašnost se cijeni na oko 25-30 l/s pa obzirom na visoku kotu isticanja, 220 m.n.m., vrlo je interesantan za pokrivanje visokih zona potrošnje.	

Izvođište "Brca"	Minimalna izdašnost izvora se kreće oko 60 l/s , a iz njega se snabdijeva vodom područje Sutomora i dio Bara (Zeleni pojas i Gornji Šušanj) . Na izvođištu Brca postavljena su četiri pumpna agregata sa zajedničkim potisnim vodom na kojem se vrši i automatsko hlorisanje. Sa izvođišta Brca izvedena su tri glavna potisna cjevovoda pomoću kojih se voda potiskuje ka odgovarajućim pravcima barskog vodovodnog sistema.	
Izvođište "Orahovo Polje" i "Velje Oko"	Ova izvođišta s primarna izvođišta barskog vodovodnog sistema u toku ljetnjeg perioda. Naime, iz pod sistema „Crnicičko polje-Bar“ se za potrebe Bara i Sutomora transportuje do 190l/s.	
Izvođište "Vrelo" u Čanju	Lokalnog je karaktera. Sa njega se snabdijevaju vodom korisnici u oblastima Čanj I (preovladavaju hotelski kapaciteti) i Čanj II. Minimalna izdašnost izvora je oko 7 l/s, dok je srednja godišnja protoka oko 25 l/s.	

4.1.2. DISTRIBUTIVNA MREŽA

U prošlosti, razvoj distributivne mreže, uglavnom, nije pratio razvoj naselja, pa je, u dijelu prigradskih naselja, neadekvatno razvijena. Njen položaj je, dijelom, van saobraćajnica u kojima bi, po pravilu, trebala biti, dok je u nekim slučajevima i ispod objekata. Ako tome dodamo da je izvedena od neadekvatnih profila raznovrsnog materijala i prosječne starosti 30 do 35 godina može se konstatovati da se radi o zastarjeloj i neadekvatnoj distributivnoj mreži. Imamo li ovo u vidu, kao i činjenicu da mreža nije zonirana po visinskom položaju potrošača, moramo biti svjesni neophodnosti velikih finansijskih ulaganja u sređivanju stanja i dovođenju distributivne mreže u stanje definisano Generalnim rješenjem razvoja vodovodnog sistema Bara.

Dužina mreže cijelokupnog vodovodnog sistema Bara iznosi oko 472km na kojoj postoji 812 šahti.

4.1.3. DISTRIBUTIVNI REZERVOARI

U vodovodnom sistemu Bara u funkciji su sljedeći rezervoari:

Rezervoar	Zapremina (m ³)	Na koti (m.n.v.)
Čanj	700	81
Golo brdo	1000	81
Marovići	300	110
Spile	100	190
Sari Bar	150	110
Zaljevo 1	500	66
Šušanj	2400	66
Šušanj 2	1200	127
Gretva	23	185
Humac	500	65
Boljevići	50	68

Ukupna korisna zapremina rezervoara iznosi 6.923 m³. Analizom rezervoarskog prostora, u okviru Generalnog rješenja, je konstatovano da je jedan od osnovnih problem barskog vodovodnog sistema nedostatak rezervoarskog prostora.

4.1.4. CRPNE STANICE

Osnovne i manje crpne stanice u vodovodnom sistemu

Crpne stanice	Kapacitet	Napomena
"Orahovo Polje" (B4, B5, B6, B7, B8)	5 x 30 l/s	
"Orahovo Polje" (B9, B10 i B11)	3 x 20 l/s	
"Velje Oko" (bunari B1 i B2)	2 x 35 l/s	
"Brca"	4 x 35 l/s	
Prepumpna stanica "Sutomore" /za pravac Bara i Sutomora	4 x 50 l/s	Vodu iz Orahovog Polja i Veljeg Oka prepumpava u pravcu Bara i Sutomora
Prepumpna stanica "Sutomore" /za pravac Čanja	2 x 22.5 l/s	
"Stari Bar"	7 l/s	Vodu iz rezervoara Stari Bar potiskuje za potrebe naselja Gretva
"Kajnak"	10 l/s	Vodu iz kaptaže Kajnak potiskuje u rezervoar „Stari Bar“ za potrebe naselja Podgrad, Pijaca, Gretva i Bolnicu
"Baukovo"	10 l/s	Hidroforsko postrojenje iz cjevovoda Kajnak – Kurilo snabdijeva vodom istoimenno naselje
"Zaljevo"	2,5 l/s	Hidroforsko postrojenje do kaptaže "Zaljevo" za snabdijevanje potrošača na visočijim kotama
"Sveti Ivan"	3 x 5 l/s	Vodu iz rezervoara "Zaljevo 1" potiskuje u vodovodnu mrežu naselja Sveti Ivan
Prepumpne stanice „Ahmetov brijeđ“, „Ilino“, „Šušanj“, „Ratac“, „Rutke“, „Sutomore II“, „SUVI potok“, „Čanj II“, „Marovići“ kapaciteta	2 x 5 l/s	Zahvataju vodu iz distributivne mreže i pokrivaju potrošnju istoimenih naselja
„Haj-Nehaj“	10 l/s	Za snabdijevanje istoimenog naselja

„Zograđe“	10 l/s	Za snabdijevanje istoimenog naselja
„Vrelo“ u Čanju	3 x 7,5 l/s	Za snabdijevanje konzuma u Čanju I i Čanju II.
Bunar B1 i B2 u Čanju	4 i 7 l/s	Za potrebe vodosnabdijevanja Čanja

Ukupna instalisana snaga svih pumpi na crpnim stanicama je 1410 kW.

4.2. KANALIZACIONI SISTEM

Kanalisanje otpadnih voda i sanitacija naselja odvijali su se po zakonitostima koje se uočavaju u gradovima u sličnim razvojnim fazama: razvoj kanalizacionih sistema znatno kasni za razvojem vodovodne infrastrukture što se nepovoljno odražava na stanje sanitacije naselja.

Kanalizacioni sistem Bara čine četiri nezavisna sistema: Bar, Sutomore, Čanj i Virpazar.

Pokrivenost prostora sa kanalizacionom mrežom je oko 57%. Kanalizacioni sistem čini oko 86,03 km cjevovoda, od kojih 82,63 km spada u gravitacione sabirnike, dok se 3,4 km odnosi na potisne cjevovode. Najveći dio mreže je malih prečnika (27,4% mreže je manjih prečnika od \varnothing 200, od \varnothing 200 – 300 je 15,6%, dok je samo 8,1% većeg prečnika \varnothing 400 – 600). Cjevovodi su u najvećem dijelu izrađeni od sljedećih materijala: PP, PEHD, GRP, AC i PVC.

Na kanalizacionom sistemu, izgrađene su četiri veće fekalne crpne stanice kapaciteta 40–180 l/s, čija instalisana snaga iznosi 302 kw i četiri manje crpne stanice u Virpazaru kapaciteta 5-10 l/s, ukupno instalisane snage 20 kw. Na kanalizacionim sistemima Bara, Sutomora i Čanja, izgrađena su tri podmorska ispusta, dužine 345 m, 1040 m i 1502 m.

Izvršenom rekonstrukcijom kanalizacionog sistema u zoni zahvata DUP-a Topolica I, izvršeno je razdvajanje fekalne i atmosferske kanalizacije čime je postignuta zadovoljavajuća funkcionalna sposobnost ovog sistema. Ova investicija je primjer za dalji razvoj kanalizacione mreže na području grada i prigradskih naselja.

4.2.1. KARAKTERISTIKE SISTEMA KANALIZACIJE

SISTEM FEKALNE KANALIZACIJE		
SISTEM ČANJA	Kanalizacioni sistem Čanja čini kanalizaciona mreža u zoni Čanj I i Čanj II, obalni kolektor, crpna stanica i podmorski ispust.	 FPS ČANJ
SISTEM SUTOMORA	Kanalizacioni sistem Sutomora čini glavni obalni kolektor Inex – C.S. "Botun", crpna stanica „Botun“, gravitacioni kolektor kroz Golo brdo, podmorski ispust i kanalizaciona mreža u naseljima Brca, Šaren Sad, Pobrđe i Mirošica I.	
SISTEM BARA	Sistem Sutomora je veoma razuđen i složen i čine ga nekoliko primarnih kolektora, kanalizaciona mreža, prepumpna stanica „Topolica“ (puštena u probni rad 07.05.2010.godine), glavna crpna stanica „Volujica“ i podmorski ispust. Kanalizaciona mreža izvedena je i u centralnom dijelu Starog Bara, naselju Podgrad, kao i u prigradskim naseljima Šušanj, Žukotrlica i dijelu Bjeliša. U ostalim djelovima individualnih naselja nema kanalizacione mreže, već se odstranjivanje ispuštenih voda vrši putem septičkih jama koje u najvećem broju nijesu propisno izgrađene. Izgrađeni su kanalizacioni kolektori za naselja Podgrad i Gretva.	 FPS TOPOLICA FPS VOLUJICA
SISTEM VIRPAZARA	Kanalizacioni sistem Virpazar izgrađen je i stavljen u funkciju krajem 2003 godine. Sistem čini kanalizaciona mreža dužine 3,2 km, četiri fekalne crpne stanice instalisane snage 20,4 KW i uređaj za biološko prečišćavanje otpadnih voda kapaciteta 1000 EJ.	

SISTEM ATMOSFERSKE KANALIZACIJE

Atmosferska kanalizacija služi za odvođenje atmosferskih voda sa trgova, ulica, trotoara, dvorišta, stambenih i drugih objekata.

Rekonstrukcijom hidrotehničkih instalacija na području DUP-a Topolica I, izvršeno je razdvajanje fekalne i atmosferske kanalizacije u dva nezavisna - separatna sistema. Ovim radovima stvoren su uslovi da ne dolazi do zagušenja fekalne kanalizacije i dobijen je pozdan sistem atmosferske kanalizacije.

Pored Topolice I atmosferska kanalizacija izgrađena je i na područjima: Topolica II, Topolica-Bjeliši, Stara raskrsnica – Željeznička stanica, Ilino, Sutomore (ulica Save Kovačevića do Botuna i Suvog potoka, Željezničke zgrade – Suvi potok), Čanj I i obalom od Čanja I do Čanja II.

Ukupna dužina sistema atmosferske kanalizacije je oko 30 km. Profili cjevovoda su od 100-200 mm 37%, od 250-400 mm 42% i od 456-1000 mm 21%.

5. TEHNIČKI SEKTOR

U Tehničkom sektoru obrazuju se sledeće unutrašnje organizacione jedinice:

5.1. Poslovna jedinica održavanje

- 5.1.1. Radna jedinica za distribuciju vode Bar
- 5.1.2. Radna jedinica za distribuciju vode Sutomore
- 5.1.3. Radna jedinica za distribuciju vode Virpazar
- 5.1.4. Radna jedinica za kanalizaciju
- 5.1.5. Radna jedinica crpne stanice i postrojenja
- 5.1.6. Radna jedinica radionica i magacin

5.2. Poslovna jedinica razvoj

- 5.2.1. Radna jedinica za razvoj i projektovanje
- 5.2.2. Radna jedinica za mjerenje, kontrolu, detekciju i zamjenu vodomjera

U cilju stalnog poboljšanja kvaliteta distribucije vode krajnjim korisnicima i razvoja svih ostalih aspekata poslovanja, Društvo nastavlja sa daljim unaprijeđenjem vodosnabdijevanja i odvođenja otpadnih voda.

Svjesni činjenice da usluga koju pruža ovo društvo utiče na standard života stanovnika i zaštitu životne okoline i da predstavlja osnovni preuslov za razvoj privrede, zadovoljstvo korisnika komunalnih usluga je prioritet poslovanja.

Društvo kontinuirano sprovodi aktivnosti na poboljšanju sistema vodosnabdijevanja putem redovnog i preventivnog održavanja mreže, izradom i učešćem u složenim projektima, efikasnim radom na detekciji kvarova i održavanju hidromontažinske i elektroopreme crpnih stanica na vodovodnom i kanalizacionom sistemu u skladu sa dostupnim finansijskim sredstvima.

U oblasti odvođenja otpadnih voda Društvo će u narednom periodu raditi na adekvatnom održavanju kanalizacionog sistema kroz redovno i plansko čišćenje kako bi se obezbijedila funkcionalnost cjelokupnog sistema.

Posebni cilj razvoja i unaprijeđenja vodovodnog sistema na području nadležnosti Društva obuhvata sve one aktivnosti koje su kroz SWOT analizu prepoznate kao potreba. Tu su uključene i sve one aktivnosti koje su predstavljene kao starteške odrednice .

Društvo će kontinuirano sprovoditi potrebne aktivnosti u cilju povećanja sigurnosti usluga, daljeg ulaganja na potrebne rekonstrukcije i dogradnje, zamjeni dotrajalih cjevovoda što je ujedno i najdjelotvorniji način smanjenja gubitaka vode u sistemu distribucije do krajnjeg korisnika, kao i stalno osiguravanje zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku potrošnju .

Cilj svih planiranih aktivnosti u rekonstrukciju postojećih objekata i opreme, jeste da se rizik u poslovanju svede na mimimum, a da povećamo efikasnost kroz povećanje broja korisnika.

U nastavku su dati operativni ciljevi i planirane aktivnosti Društva za 2023. godinu

R.B	OPERATIVNI CILJ	PLANIRANE AKTIVNOSTI
1	Smanjenje tehničkih gubitaka na distributivnoj mreži kroz efikasno održavanje mreže	<ul style="list-style-type: none"> • Pravovremena detekcija i smanjenje tehničkih i otkrivanje tzv. administrativnih gubitaka na mreži; • Sanacija svih kvarova na vodovodnoj mreži (oko 900 kvarova na godišnjem nivou); • Zamjena pojedinih kraćih dionica vodovodne mreže u sklopu hitnih radova; • Zamjena dotrajalih i u gradnja novih mjeraca protoka u cilju efikasnog praćenja rada sistema i planiranja mjera za smanjenje gubitaka; • Redovne kontrole svih čvorišta na trasi magistralnih cjevovoda Orahovo Polje – Bar, Brca - Bar i Kajnak – Bar, popravke cjevovoda i zamjena svih oštećenih zatvarača i odzračnih ventila; • Izmještanje svih preostalih priključaka na novoizgrađenu vodovodnu mrežu sa ciljem isključenja dotrajale vodovodne mreže; • Izrada novih priključaka na vodovodnoj mreži i izmještanje postojećih na osnovu prihvaćenih zahtjeva korisnika; • Izmještanje vodomjera na osnovu prihvaćenih zahtjeva korisnika; • Sprovođenje planske potrošnje vode u pojedinim zonama u slučajevima smanjenje izdašnosti izvorišta u ljetnjem periodu; • Održavanje vodovodnih instalacija na javnim česmama u funkcionalnom stanju; • Blagovremena zamjena svih neispravnih vodomjera.

2	Modernizacija objekata na vodovodnoj mreži i održavanje njihove funkcionalnosti	<ul style="list-style-type: none">• Čišćenje i održavanje rezervoara (manji hidroizolacioni radovi, zamjena korpi, armaturnih, fazonskih komada itd.);• Redovno održavanje prostora u zonama zaštite objekata;• Pregled vodovodnih šahti, čišćenje i sanacija istih po potrebi kao i zamjena neispravnih fazonskih komada i aramture;• Pregled i neophodne popravke na svim aktivnim hidrantima na vodovodnoj mreži;• Redovno čišćenje i održavanje gradskih fontana koje su uredno predate na održavanje ovom Društvu;• Sanacija betonskih i asfaltnih površina oštećenih prilikom izvođenja radova na održavanju hidrotehničke infrastrukture.
3	Modernizacija i efikasno održavanje kanalizacionog sistema u cilju očuvanja zaštite životne okoline	<ul style="list-style-type: none">• Planska kontrola funkcionisanja kanalizacionog sistema radi praćenja stanja i preduzimanja mjera za održavanje funkcionalne sposobnosti;• Redovni pregledi, čišćenja i popravke na fekalnim pumpnim stanicama;• Organizovani redovni pregledi i čišćenja kanalizacione mreže, kolektora i objekata na njima;• Ugradnja nedostajućih djelova i opreme na objektima;• Sanacija oštećenih djelova kanalizacione mreže profila od 100mm do 600 mm;• Izrada, transport i postavljanje armirano-betonskih poklopaca i poklopaca od čeličnog lima;• Sanacija AB ploča sa poklopциma na kanalizacionim šahtama;• Crpljenje septičkih jama po zahtjevima korisnika

4	<p>Funkcionalno održavanje atmosferske kanalizacije i objekata na njoj</p> <ul style="list-style-type: none">• Planska kontrola funkciranja atmosferske kanalizacija;• Sanacija oštećenih djelova atmosferske mreže;• Organizovani redovni i preventivni pregledi i čišćenja atmosferske mreže od taloga u kolektorima i šahtama, na slivnicima i rešetkama;• Zamjena polomljenih i nedostajućih rešetki na slivnicima i poklopaca na šahtama;• Izrada novih slivnika u cilju poboljšanja funkcionalnosti atmosferske kanalizacija.
5	<p>Unaprijeđenje i proširenje vodovodne i kanalizacione mreže</p> <ul style="list-style-type: none">• Učešće u izradi projektno-tehničke dokumentacije za vodovodne i kanalizacione objekte;• Izrada i priprema dokumentacije potrebne za izdavanje vodnih dozvola i uspostavljanje zona sanitarne zaštite za izvođača;• Obrada zahtjeva i njihova analiza (katastar instalacija, potvrde, uslovi za projektovanje, saglasnosti, mišljenja, priključenja na mrežu, razdvajanje, razna mjerena i izmještanja vodovodnih piključaka);• Izrada predmjera i predračuna radova;• Praćenje stanja hidrotehničke infrastrukture i objekata i priključivanje svih relevantnih podataka za unapređenje mreže;• Redovno ažuriranje GIS baze podataka;• Praćenje bilansa distribuirane i fakturisane količine vode;

6	<p>Detekcija i otklanjanje gubitaka u sistemu vodosnabdijevanja</p> <ul style="list-style-type: none">• Formiranje mjernih zona, identifikacija korisnika, dopuna GIS baze podataka, mjerena po metodi bilansa u određenoj zoni, detekcija gubitaka, lociranje kvarova i sanacija;• Redovna kontrola stanja spojeva između armaturnih i fazonskih komada u šahtama, zamjena istih po potrebi;• Redovni pregledi stanja terena nad trasom magistralnih cjevovoda, lociranje kvarova i sanacija istih;• Redovna zamjena oštećenih ili tehnički neispravnih vodomjera kao i vodomjera kojima je istekla validnost žiga Zavoda za metrologiju;• Pregled i registracija vodomjera u stambeno-poslovnim objektima sa ciljem eliminisanja neregistrovane potrošnje u vodovodnom sistemu i davanje doprinosu ažuriranju baze podataka.
7	<p>Kontinuirano praćenje kvaliteta vode</p> <ul style="list-style-type: none">• Redovno uzimanje i ispitivanje vode osnovnog obima (analiza A), 28 uzoraka mjesечно, uzorkovanje četiri puta mjesечно;• Periodično ispitivanje (analiza B) kvaliteta vode, 12 uzoraka dva puta godišnje;• Periodično ispitivanje (analiza C) kvaliteta vode, 6 uzoraka godišnje;• Svakodnevna provjera koncentracije rezidualnog hlora na izvorštima i pojedinim točećim mjestima u naseljima;• Vanredna uzorkovanja vode u slučaju obilnih padavina i pojave drugih nepravilnosti, kao i prilikom zamjene cjevi, otklanjanja kvarova, izgradnje novih dijelova cjevovoda;• Redovno uzimanje uzoraka otpadne vode na fekalnim stanicama Čanj, Sutomore, Virpazar i Bar, ispitivanje uzoraka, prema važećem Pravilniku.

8 Redovno održavanje i modernizacija mehanizacije i vozila

- Nabavka rotacionog rovokopača i teretnog kiper vozila sa kranom, zavisno od raspoloživih sredstava;
- Redovno održavanje i servisiranje svih građevinskih mašina, teretnih i putničkih vozila u cilju smanjenja operativnih troškova.

Lokalna samouprava najbolji ekonomski doprinos lokalnoj zajednici kada su komunalne djelatnosti dobro organizovane, odnosno, kada su pravila u obavljanju ovih djelatnosti jasna i kada je tehnička i kadrovska sposobljenost na zadovoljavajućem nivou.

DOO "Vodovod i kanalizacija" u saradnji sa lokalnom samoupravom teži ravnomjernom razvoju svih mjesnih zajednica, kada se radi o javnom vodosnabdijevanju i odvođenju otpadnih voda, kao jednom od najznačajnijih uslova za povećanje kvaliteta života stanovnika.

U 2023. godini, uzimajući u obzir otežane uslove poslovanja zbog globalne ekonomske krize, koja utiče i na organizacijsku sposobnost i finansijske mogućnosti ovog Društva, planiraju se sljedeći radovi:

MJESNA ZAJEDNICA CRMNICA		
R.B	OPERATIVNI CILJ	PLANIRANE AKTIVNOSTI
1	Unaprijeđenje vodovodne mreže i prateće infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> • Sanacija cjevovoda ČC DN400mm na više lokacija u zonama izvorišta Velje Oko i Orahovo Polje; • Zamjena dotrajale elektro opreme, signalizacije, zatvarača, odzračnih ventila i manometara na izvorištu Orahovo Polje; • Zamjena dotrajalih fazonskih komada u zatvaračnici rezervoara "Humac"; • Popravka mjerača protoka na bunarima B1,B2,B3 i B4 na izvorištu Orahovo Polje.

2	Rekonstrukcija, sanacija i modernizacija postrojenja	<ul style="list-style-type: none"> • Uređenje prostora oko objekta rezervoara "Humac"; • Izrada kolone za rezervnu pumpu kod bunara B11 za potrebe vodosnabdijevanja Virpazara; • Popravka fasade na objektu bunara B7 u Orahovom Polju.
---	---	---

MJESNA ZAJEDNICA SPIČ

1	Unaprijeđenje vodovodne mreže i prateće infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> • Zamjena preostalih dotrajalih ventila u zatvaračnici rezervoara "Čanj"; • Zamjena ventila na muljnim ispustima na cjevovodima ČC DN400mm i ČC DN300mm u naselju Brca; • Zamjena elektromagnetskog mjerača protoka DN350 u vodovodnoj šahti do prepumpne stanice Sutomore; • Zamjena dotrajalog zatvarača na dovodu rezervoara Sutomore; • Izmještanje vodovodnih priključaka na novoizgrađene cjevovode DCI DN150 i DCI DN250 u centru Sutomora i stavljanje van funkcije cjevovoda AC DN200; • Nabavka rezervne pumpe za PS Suvi Potok i PS Zagrađe; • Servis hlorne opreme u PS "Čanj" i na bunarima B1 i B2 u Čanju; • Servis hlorne opreme u pumpnoj stanici "Brca"; • Servis hlorne opreme u prepumpnoj stanici "Sutomore".
2	Rekonstrukcija, sanacija i modernizacija postrojenja	<ul style="list-style-type: none"> • Sanacija dijela ograde oko rezervoara "Golo Brdo"; • Čišćenje obije komore rezervoara "Golo Brdo" i popravka dijelova hidroizolacije.
3	Unaprijeđenje kanalizacionog sistema	<ul style="list-style-type: none"> • Nabavka rezervne pumpe za fekalnu crpnu stanicu "Čanj 2".
4	Razvoj vodovodne mreže i izrada projektne dokumentacije za objekte hidrotehničke infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> • Prijedlog tehničkog rješenja i realizacija potrebnih intervencija na kanalizacionoj mreži u cilju stavljanja van funkcije stare fekalne pumpne stanice Botun; • Izrada tehničkog rješenja za ugradnju grube rešetke na dovodnom kolektoru, ispred FPS Botun.

<u>MJESNA ZAJEDNICA ŠUŠANJ</u>		
1	Unaprijeđenje vodovodne mreže i prateće infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> • Zamjena dotrajale vodovodne cijevi od ulice Toma Oraovca do ulice Josipa Sladea u naselju Gornji Šušanj u dužini cca 360m čime će se riješiti problem sa vodosnabdijevanjem u visočijim zona ovog naselja; • Popravka mjerača protoka DN300mm u vodovodnoj šahti na magistralnom cjevovodu ČC DN400mm u naselju Zeleni Pojas; • Zamjena zatvarača u jednoj od komora rezervoara "Šušanj" sa novim, ugradnja opreme za daljinski nadzor stanja u rezervoaru i upravljanje navedenim zatvaračima što će omogućiti efikasnije korišćenje rezervoarskog prostora, naročito u toku ljetne sezone; • Nabavka rezervne pumpe za pumpnu stanicu Šušanj;
2	Razvoj vodovodne mreže i izrada projektne dokumentacije za objekte hidrotehničke infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> • Glavni projekat vodovodne mreže u ulici Alekse Šaltića.
3	Rekonstrukcija, sanacija i modernizacija postrojenja	<ul style="list-style-type: none"> • Popravke na konstrukciji objekta pumpne stanice "Šušanj"; • Rekonstrukcija vodovodne šahte u Ulici Glavanovića kod muljnog ispusta od rezervoara "Šušanj"; • Čišćenje komora rezervoara "Šušanj"; • Uređenje prostora oko objekta rezervoara "Šušanj" i sanacija dijelova ograde oko rezervoara;
4	Unaprijeđenje kanalizacionog sistema	<ul style="list-style-type: none"> • Nabavka nove pumpe za fekalnu crpnju stanicu "Žukotrlica";

<u>MJESNA ZAJEDNICA BAR V - SUTORMAN</u>		
1	Unaprijeđenje vodovodne mreže i prateće infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> • Zamjena dotrajalog cjevovoda LG DN100mm sa PEHD DN110mm u dužini cca 240m u Sutormanskoj ulici, kao i izmjehanje 6 priključaka sa starog na planirani cjevovod; • Izgradnja vodovodne šahte na trasi cjevovoda PEHD DN110mm u Sutormanskoj ulici ispred rezervoara "Marovići" i ugradnja zatvarača u cilju efikasnije distribucije vode u naseljima koja se snabdijevaju sa izvorišta Sustaš i sa pumpne stanice "Kurilo"; • Zamjena dotrajalih armaturnih i fazonskih komada u zatvaračnici rezervoara "Marovići"; • Zamjena dotrajalih armaturnih i fazonskih komada u vodovodnim šahtama od mjesta Šuplje do naselja Gornji Marovići.
2	Rekonstrukcija, sanacija i modernizacija postrojenja	<ul style="list-style-type: none"> • Nabavka dozer pumpe za hlor na izvorištu Sustaš; • Izgradnja zaštitne ograde na izvorištu Sustaš, ukoliko Opština Bar riješi imovinsko-pravne probleme sa vlasnicima posjeda (u cilju dobijanja upotreбne dozvole za ovo izvorište).
<u>MJESNA ZAJEDNICA BAR III - BJELIŠI</u>		
1	Unaprijeđenje vodovodne mreže i prateće infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> • Izmještanje preostalih vodovodnih priključaka sa cjevovoda LG DN100 mm na cjevovod DCI DN200 mm u Ulici Petra Vojvodića. Isključenjem cjevovoda LG DN100 bi se značajno smanjili troškovi održavanja, kao i gubici na vodovodnoj mreži; • Ugradnja vazdušnog ventila na cjevovodu ispred objekta KIPS u Ulici majora Milovana Mećikukića;

<u>MJESNA ZAJEDNICA BAR IV - BURTAIŠI</u>		
1	Unaprijeđenje vodovodne mreže i prateće infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> Izmještanje priključaka sa potisa pumpne stanice "Ahmetov Brijeg" na gravitacioni cjevovod PEHD DN110mm u 192. ulici naselja Bjeliši. Ovim bi se značajno rasteretio potisni cjevovod sa navedene pumpne stanice što bi poboljšalo vodosnabdijevanje na visočijim kotama naselja; Stavljanje u funkciju vodovoda PEHD Ø180mm u ulici Zubački put, povezivanjem na novoizgrađeni vodovod PEHD Ø225mm.
2	Razvoj vodovodne mreže i kanalizacione mreže i izrada projektne dokumentacije za objekte hidrotehničke infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> Izrada glavnog projekata rekonstrukcije vodovodne mreže u ulici Stara Pruga; Izrada glavnog projekta vodovodne i kanalizacione mreže na katastarskim parcelama broj 6468, 6466, 6442 i 6469/1 KO Novi Bar (Tršanjska ulica i dio Burtaške ulice); Izrada glavnog projekta vodovodne i kanalizacione mreže na katastarskim parcelama broj 6469/1, 5380, 5611 i 5618/1 KO Novi Bar (djelovi Burtaške i 192. ulice); Izrada tehničkog rješenja i nabavka adekvatne opreme za mogućnost regulacije dovoda vode sa izvorišta Kajnak na PK Kurilo samo za potrebe snabdijevanja PS Kurilo.
3	Rekonstrukcija, sanacija i modernizacija postrojenja	<ul style="list-style-type: none"> Nabavka rezervne pumpe za pumpnu stanicu "Ahmetov brijeg"; Nabavka rezervne pumpe za pumpnu stanicu "Kurilo".
<u>MJESNA ZAJEDNICA BAR II - POLJE</u>		
1	Unaprijeđenje vodovodne mreže i prateće infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> Izmještanje cca 5 kućnih priključaka sa dotrajale vodovodne mreže na novoizgrađeni cjevovod PEHD DN 315mm uz magistralni put Bar – Ulcinj. Ovim će se omogućiti bolje iskorišćenje kapaciteta novoizgrađenog rezervoara "Zaljevo 1" u toku ljetnjeg perioda i smanjiti gubici na vodovodnoj mreži.

<u>MJESNA ZAJEDNICA STARI BAR</u>		
1	Unaprijeđenje vodovodne mreže i prateće infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> • Zamjena dotrajalih ventila u zatvaračnici rezervoara "Spile"; • Izrada spoja i montaža podzemnog hidranta ispred glavnog ulaza u Stari grad Bar; • Ugradnja novog zatvarača DN80mm na mulnjom ispustu cjevovoda ČC DN400mm u naselju Rena; • Servis hlorne opreme na izvorишtu "Zaljevo"; • Servis hlorne opreme na izvorишtu "Kajnak"; • Nabavka rezervne pumpe za pumpnu stanicu "Stari Bar".
2	Razvoj vodovodne mreže i izrada projektne dokumentacije za objekte hidrotehničke infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> • Izrada glavnog projekta vodovodne mreže u Tombarskoj ulici; • Izrada tehničkog rješenja za ugradnju mjerača protoka na odvodima iz rezervoara Spile u cilju trajnog rješavanja mjerena vode koja se distribuira iz ovog rezervoara; • Izrada glavnog projekta hidrotehničkih instalacija (vodovoda i fekalne kanalizacije) od glavnog ulaza u Stari grad Bar do rezervoara "Stari Bar".
3	Rekonstrukcija, sanacija i modernizacija postrojenja	<ul style="list-style-type: none"> • Uređenje prostora oko kaptaže izvorišta "Glava od vode"; • Uređenje prostora oko kaptaže izvorišta "Vrteljak" i manje popravke na ogradi; • Ugradnja mjerača protoka DN 100mm na potisu pumpne stanice "Stari Bar".
<u>MJESNA ZAJEDNICA BAR I - TOPOLICA</u>		
1	Unaprijeđenje vodovodne mreže i prateće infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> • Pregled svih vodovodnih šahti, čišćenje i sanacija istih po potrebi kao i zamjena neispravnih zatvarača;

2	Razvoj vodovodne mreže i izrada projektne dokumentacije za objekte hidrotehničke infrastrukture	<ul style="list-style-type: none">• Izrada glavnog projekata rekonstrukcije vodovodne i kanalizacione mreže u ulici Danila Lekića;• Izrada tehničkog rješenja (predmjer i predračun sa trasom) povezivanje atmosferskog kolektora iz Makedonske ulice sa kolektorom u Ulici Vladimira Rolovića u cilju rasterećenja kolektora duž Bulevara dinsatije Petrović.
<u>MJESNA ZAJEDNICA MRKOJEVIĆI</u>		
1	Unaprijeđenje vodovodne mreže i prateće infrastrukture	<ul style="list-style-type: none">• Pregled svih izvedenih hidranata na vodovodnoj mreži i obezbjeđenje istih zbog čestih problema sa neovlašćenom upotrebom;

6. SEKTOR ZA OPŠTE I KOMERCIJALNE POSLOVE

Sektor za opšte i komercijalne poslove sačinjavaju :

1. Služba administracije
2. Služba nabavke
3. Unutrašnja služba zaštite

Osnovna djelatnost ovog sektora odnosi se na poslove iz oblasti rada, zaštite zdravlja na radu, fizičke i tehničke zaštite lica, imovine i objekata Društva , kao i nabavku osnovnih sredstava i inventara neophodnih za poslovanje.

Pravilno vođenje poslovne politike podrazumijeva poslovanje u skladu sa zakonodavnim okvirom koji je propisan za djelatnost koju obavlja ovo Društvo.

Ostvarenjem definisanih opstih ciljeva neprekidno se unapređuje kvalitet rada u svim pojedinačnim oblastima.

Služba administracije će obavljati poslovi koji se odnose na sprovođenje kadrovske politike prema smjernicama i odlukama organa Društva, praćenje zakona i propisa iz oblasti rada, pripremu i izradu pojedinačnih akata za ostvarivanje prava iz oblasti rada i pružanja pravne pomoći zaposlenima.

Primarna djelatnost unutrašnje službe zaštite je obezbijeđenje imovine i objekata Društva od uništavanja, oštećenja, krađe i drugih oblika štetnog djelovanja, kao i zaštita zaposlenih od ugrožavanja njihovog života, fizičkog i psihičkog integriteta i drugih oblika ugrožavanja njihove lične bezbjednosti primjenom mjera tehničke i fizičke zaštite.

Tehnička zaštita imovine i objekata Društva podrazumijeva skup radnji i mjera koje se, radi spriječavanja protivpravnih radnji usmjerenih prema licima, imovini i objektima koji se štite, vrše upotrebom tehničkih sredstava i uređaja zaštite koji imaju propisani kvalitet, u skladu sa utvrđenim domaćim ili međunarodnim standardima, unutar i oko štićenog objekta, u granicama štićenog prostora , kao i prilikom zaštite štićenog lica.

Fizička zaštita podrazumijeva neposrednu prisutnost i aktivnost lica koje vrši poslove zaštite unutar i oko štićenog objekta, odnosno oko štićenih lica radi spriječavanja protivpravnih radnji usmjerenih prema imovini, licima i objektima koji se štite.

Postupci nabavke roba, usluga i radova sprovodiće se u skladu sa procedurama definisanim odredbama Zakona o javnim nabavkama. Operativnu komponentu Plana javnih nabavki za 2023.godinu činiće svi oni postupci čija realizacija omogućava efikasno funkcionisanje Društva tokom poslovne godine i kod kojih je već ustaljena praksa obezbjeđivanja dobavljača roba, radova i usluga putem tenderskih procedura što na kraju čini cjelokupno poslovanje Drustva transparentnijim.

R.B	OPERATIVNI CILJ	PLANIRANE AKTIVNOSTI
1	Adekvatna primjena zakonskih propisa u oblasti rada i radnih odnosa	<ul style="list-style-type: none"> • Blagovremena izrada pojedinačnih akata za zaposlene; • Priprema prijedloga i mišljenja u vezi sa pravima i obvezama zaposlenih iz radnog odnosa; • Izrada potrebnih akata o pravima i obvezama zaposlenih po osnovu rada iz oblasti radnih odnosa, zapošljavanja, zdravstvenog, penzijskog i invalidskog osiguranja; • Sprovodenje procedura u oblasti zapošljavanja - priprema konkursne dokumentacije, selekcija i prijem zaposlenih; • Vođenje procesa upravljanja radnom efektivnošću koji se temelji na planiranju, kreiranju, analiziranju i unaprijeđenju sistema ocjenjivanja i nagrađivanja zaposlenih; • Kreiranje mjera za unaprijeđenje organizacije rada i obavljanja poslova; • Kontinuirana korespondencija sa Zavodom za zapošljavanje, Fondom PIO, Poreskom upravom, Upravom za kadrove. • Vodjenje evidencija iz oblasti rada , pracenje zakonske regulative i propisa iz oblasti rada

		<ul style="list-style-type: none">• Redovno ažuriranje centralne kadrovske baze podataka;• Pracenje promjena na mjesecnom nivou u pogledu broja zaposlenih i sačinjavanje izvještaja o kvalifikacionoj, polnoj i starosnoj strukturi;• Unaprijeđenje informacionog sistema u vidu nadogradnje programa za kadrovsku evidenciju;• Izrada elektronskog personalnog dosjea zaposlenih;• Izrada plana korišćenja godišnjih odmora i praćenje njegove realizacije;• Uredno i tačno vođenje evidencije o radnom vremenu i prisutnosti na radu zaposlenih;
2	Ažurno vođenje centralne kadrovske evidencije	
3	Efikasno obavljanje organizaciono – stručnih poslova u radu Odbora direktora	<ul style="list-style-type: none">• Pripremanje materijala za sjednicu i staranje o njegovoj urednoj i blagovremenoj distribuciji• vođenje zapisnika sa sjednice;• Izrada i distribucija zapisnika, odluka, zaključaka i drugih akata donijetih na sjednicama ;• Vodjenje kompletne pisane korespondencije Odbora sa propisnim arhiviranjem dokumentacije;
4	Temeljno obavljanje poslova u skladu sa Zakonom o arhivskoj djelatnosti	<ul style="list-style-type: none">• Vođenje propisanih evidencija o registraturskoj i arhivskoj građi;• Vršenje redovnog izlučivanja i uništavanja bezvrijednog registraturskog materijala;• Izrada Liste kategorija registraturske građe sa rokovima čuvanja;• Obezbeđivanje odgovarajućeg prostora za smještaj registraturske i arhivske građe;• Dodatna obuka zaposlenih u ovom dijelu poslova;

5 Jačanje kadrovskog kapaciteta, stručnih i etičkih sposobnosti zaposlenih	<ul style="list-style-type: none">• Povećavanje produktivnosti i efikasnosti zaposlenih;• Unaprijeđenje radne atmosfere;• Jačanje integriteta zaposlenih;• Edukovanje zaposlenih u cilju racionalizacije troškova poslovanja i poboljšanja rada zaposlenih;• Ulaganje u stručno osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih;• Unaprijeđenje interne i eksterne komunikacije;
6 Unaprijeđenje mjera lične i kolektivne bezbjednosti zaposlenih	<ul style="list-style-type: none">• Usklađivanje postojeće podzakonske regulative sa Zakonom o zaštiti i zdravlju na radu;• Izrada akta o procjeni rizika za sva sistematizovana radna mesta;• predlaganje mjera za poboljšanje uslova rada, izvođenje preventivnih i periodičnih pregleda opreme za rad i preventivnih i periodičnih pregleda zaposlenih;• Edukacija i obuka zaposlenih za bezbjedan rad;• Obezbeđivanje zaposlenim potrebnih, adekvatnih, zaštitnih sredstava i opreme;• Vođenje evidencija u oblasti bezbjednosti i zdravlja na radu;• Preduzimanje drugih mjera kojima se doprinosi ličnoj i kolektivnoj bezbjednosti zaposlenih na radu;

<p>7 Efikasna službe nabavke sa ciljem obezbeđivanja kontinuiteta u obavljanju redovnih djelatnosti Društva</p>	<ul style="list-style-type: none">• Postupci nabavke roba, usluga i radova sprovode se u skladu sa procedurama definisanim odredbama Zakona o javnim nabavkama ;• Proučavanje unutrašnjeg i eksternog okruženja društva, kao i tržišta za pojedine vrste roba, radova i usluga;• Predviđanje i utvrđivanje potreba društva u materijalnim resursima svih vrsta, uz planiranje optimalnih finansijskih troškova;• Ekonomično i racionalno korišćenje sredstava u svrhu nabavki roba, usluga i radova;• Praćenje ispunjenja obaveza po zaključenim ugovorima, kao i realizacije samih ugovora;• Redovno praćenje i primjenjivanje propisa iz oblasti javnih nabavki;• Pripremane podataka za pokretanje i sprovođenje pojedinačnih postupaka javnih nabavki na osnovu zahtjeva organizacionih cjelina;• Pružanje stručne i tehničke podrške prilikom izrade Plana javnih nabavki i aktivno učestvovanje u njegovoj pripremi i sprovođenju;• Unaprijeđenje interne komunikacije sa tehničkim sektorom, sve u cilju efikasnije nabavke roba, radova i usluga, bolje i detaljnije izrade Plana javnih nabavki.• Dodatno unaprijeđenje informacionog sistema u dijelu koji se odnosi na praćenje količine robe, usluga i radova klasiranih prema Planu javnih nabavki.
--	---

<p>8 Funkcionalna i efikasna Unutrašnja služba zaštite</p>	<ul style="list-style-type: none">• Na osnovu Zakona o određivanju i zaštiti kritične infrastrukture (“Službeni list CG” br.72/2019) izvršiti prijavljivanje na kurs za osposobljavanje polaznika za adekvatno sprovođenje mjera i radnji usmjerenih na zaštitu objekata kritične infrastrukture;• Revizija 11 Planova zaštite u skladu sa Zakonom o zaštiti lica i imovine;• Vršenje tehničke zaštite na 11 obavezno štićenih objekata;• Obrada alarmnih i drugih signala i informacija koji su obuhvaćeni sredstvima tehničke zaštite;• Nabavka lične i zaštitne opreme u skladu sa Pravilnikom o uniformi Unutrašnje službe zaštite;• Svakodnevni obilazak štićenih objekata;• Obezbjedivanje poštovanje akta o uniformi i zaštitnom znaku od strane zaposlenih;• Organizovanje stražarskih smjena, teorijsko i praktično usavršavanje zaposlenih u službi;• Aktivna saradnja sa Društvom koje vrši usluge monitoring objekata;
---	--

7. SEKTOR ZA EKONOMSKO – FINANSIJSKE POSLOVE

U Sektoru za ekonomsko - finansijske poslove obrazuju se sljedeće unutrašnje organizacione jedinice:

7.1. SEKTOR ZA EKONOMSKE POSLOVE koga čine:

- ❖ Služba za očitavanje, fakturisanje, naplatu i kontrolu
 - Odjeljenje za očitavanje mjernih instrumenata i kontrolu
- ❖ Služba za prinudnu naplatu
 - Odjeljenje za isključenja

7.2. SEKTOR ZA FINANSIJSKE POSLOVE koga čine:

- ❖ Služba za finansijsko - računovodstvene poslove
 - Odjeljenje za finansijske poslove i knjigovodstvo
 - Odjeljenje za plan, analizu i statistiku

7.3. Služba za razvoj i održavanje informacionog sistema

Globalna ekomska kriza i zdravstvena pandemija pred privredom je stavila nove zahtjeve kako na organizacionom nivou, tako i na finansijskom nivou.

Efikasnim poslovanjem kroz optimizaciju troškova i povećanje kvaliteta i kvaliteta poslovanja menadžment ovog društva nastavio je trend pozitivnog poslovanja.

Primarni zadatak ovog sektora je tačna evidencija korisnika komunalnih usluga, fakturisanje usluga po svim kategorijama korisnika (fizička i pravna lica), efikasna naplata i primjena i praćenje zakonske regulative iz oblasti računovodstva.

Poslovi koje obavlja sektor za ekonomsko- finansijske poslove su značajan dio društva jer kroz tačno evidentiranje i pravovremenu obradu podataka pruža veliku podršku menadžmentu pri donošenju važnih dokumenata i odluka. Aktivnostima koje se sprovode omogućavaju se poboljšanja u tehničkoj, organizacionoj i kadrovskoj strukturi što direktno utiče na efikasnost administrativnih, operativnih i finansijskih procesa poslovanja.

Kroz uvođenje savremenije opreme, podizanje nivoa upravljanja, stručnog osposobljavanja zaposlenih i postizanjem zadovoljstva korisnika obezbijediće se veći nivo produktivnosti rada. Poseban akcenat će se dati na povećanje kvaliteta komunikacije prema korisnicima usluga, lokalne zajednice i medija u cilju ostvarenja boljeg poslovanja i zadovoljstva korisnika.

Poslovna politika društva je da se uz primjenu ekonomске politike, koja podrazumijeva ostvarenje dobiti u mjeri da se mogu projektovati određene investicije, primjenjuje i socijalna politika imajući u vidu statusni položaj naših građana i njihovu platežnu moć.

Značajnu ulogu u radu Društva ima poslovni softver koji se konstantno nadograđuje i ispunjava sve poslovne zahtjeve svih zaposlenih. Planirano je standardizovanje i usklađivanje poslovnih procesa sa najboljim praksama, kao i implementacija softvera koji će u narednom periodu dodatno unaprijediti komunikaciju sa korisnicima usluga svih kategorija.

Za 2023. godinu planiran je set aktivnosti koje je potrebno realizovati kako bi se strateški ciljevi društva ostvarili, a to se može postići isključivo kroz angažman svih raspoloživih ljudskih i tehničkih resursa.

Osnovni ciljevi i planirane aktivnosti Sektora za ekonomski-finansijske poslove su:

R.B	OPERATIVNI CILJ	PLANIRANE AKTIVNOSTI
1	Unaprijeđenje očitavanja mjernih instrumenata i obračuna utrošene vode i usluga odvođenja otpadnih voda	<ul style="list-style-type: none"> • Povećanje fakturisane realizacije • Implementacija daljinskog očitavanja vodomjera u skladu sa finansijskim mogućnostima • Dodatna digitalizacija inkasantske službe sa proširenjem kapaciteta aparata PSION-a • Izrada mjesecnog terminskog plana očitavanja korisnika kategorije fizička lica • Izrada mjesecnog terminskog očitavanja korisnika kategorija pravna lica i to dva puta u toku mjeseca

	<ul style="list-style-type: none">• Izrada mjesecnog plana zamjene vodomjera u definisanim zonama• Dodatna kontrola korisnika u oblicima kolektivnog stanovanja• Povećanje broja korisnika kojima se računi ispostavljaju na osnovu mjerena potrošnje vode• Analiza korisnika sa povećanom potrošnjom
2	<p>Smanjenje broja reklamacija i poboljšanje odnosa sa korisnicima</p> <ul style="list-style-type: none">• Detaljna analiza podnesenih reklamacija i eliminisanje razloga podnošenja• Brže i jednostavnije rješavanje zahtjeva korisnika kroz smanjenje administrativnih barijera• Bolja informisanost korisnika o mogućnosti prijave stanja putem web portala• Upoznavanje korisnika o prednostima koje pruža usluga e-račun (dostava računa putem mail-a)• Automatizovana telefonska komunikacija sa korisnicima• Informisanje korisnika o svim mogućnostima i uslugama koje im stoe na raspolaganju• Formiranje posebnih komisija za rješavanje reklamacija• Poboljšanje marketinške kampanje Društva• Edukacija građana o značaju vode i njene zaštite• Sprovodenje anketiranja pravnih i fizičkih korsnika radi ispitivanja zadovoljstva nivoom pruženih usluga

3 Smanjenje komercijalnih i tehničkih gubitaka na mreži

- Lociranje i detekcija korisnika koji su bespravno priključeni na mrežu i njihova redovna kontrola
- Isključenje sa mreže i podnošenje krivičnih prijava protiv korisnika koji su bespravno priključeni na mrežu
- Dodatno ažuriranje baze podataka ove kategorije korisnika sa svim neophodnim podacima koji su od značaja
- Redovna kontrola terena i prijava Tehničkom sektoru o mogućim kvarovima na mreži
- Kontrola objekata većih gabarita kod kojih se registruje mala potrošnja u cilju suzbijanja nelegalne potrošnje

4	<p>Unaprijeđenje i povećanje stepena naplate potraživanja</p> <ul style="list-style-type: none">• Stabilan gotovinski tok• Povećanje stepena kumulativne i tekuće naplate kroz uvođenje CIS-a• Postizanje većeg stepena naplate u fazi "opomena" kroz aktivnu interakciju sa korisnicima• Redovno provjeravanje boniteta korisnika iz kategorije pravna lica• Pravovremeno praćenje faktura, od njihovog nastanka, momenta dospijeća, do konačne naplate.• Povećanje aktivnosti oko sprovođenja mjera prinudne naplate podnošenjem rješenja o izvršenju• Informisanje korisnika o negativnim efektima i dodatnim troškovima prinudne naplate• Analiza potraživanja svih kategorija korisnika, naročito korisnika sa većim dugovanjima i njihova kategorizacija• Inoviranje reprograma i praćenje naplate po osnovu zaključenih protokola• Uvođenje novih stimulativnih mjera kako bi se povećala urednost plaćanja obaveza• Praćenje realizacije započetih sudskeh procesa i izvršnih postupaka i obnavljanje zahtjeva za njihovo izvršenje• Dostavljanje prijedloga za podnošenje krivičnih prijava zbog neovlašćenog priključenja na mreže• Dodatno inoviranje različitih modela plaćanja kako bi svim korisnicima bilo dostupnije
---	---

5 Ažuriranje baze podataka korisnika	<ul style="list-style-type: none">• Nastavak akcije za ažuriranje baze podataka korisnika sistemom "popisa" kroz reevidenciju terena• Ažuriranje baze podataka o korisnicima na osnovu izvršenih kontrola i podnesenih zahtjeva za reklamaciju• Potpisivanje Ugovora sa korisnicima uz adekvatnu Pr kampanju• Unaprijeđenje saradnje sa lokalnom samoupravom i nadležnim institucijama• Dodatno angažovanje na poslovima lokacije i detekcije korisnika
6 Tačno i ažurno vođenje finansijsko-knjigovodstvenih poslova u skladu sa zakonskim regulativama i međunarodnim standardima	<ul style="list-style-type: none">• Prijem i kontrola materijalno - finansijske dokumentacije;• Knjigovodstveno evidentiranje svih poslovnih promjena u analitičkom i finansijskom knjigovodstvu;• Obračun zarada i drugih primanja zaposlenih i članova Odbora direktora;• Priprema izvještaja o finansijskim obavezama društva;• Praćenje toka gotovog novca;• Ispostavljanje izvoda otvorenih stavki o dobavljačima i kupcima na kraju svake godine;• Priprema i dostavljanje nadležnim organima svih obrazaca za zaposlene u društvu na mjesечноj i godišnjoj nivou;• Priprema i sistematizacija statističkih podataka;• Izrada finansijskih analiza poslovanja;• Izrada periodičnih i završnog obračuna društva;• Izrada izvještaja o radu, planova i programa rada;• Analiza poslovanja i davanje smjernica za poboljšanje poslovanja

**8 Održavanje i unapređenje web sajta
društva**

- Ažuriranje web sajta društva sa obavještenjima koje su značaja za korisnike;
- Redovno ažuriranje korisničkog portala web sajta društva
- Povećavanje dostupnosti na društvenim mrežama

8. FINANSIJSKI PLAN POSLOVANJA ZA 2023.GODINU

Globalna ekomska i zdravstvena kriza izazvala je velike ekomske poremećaje koji su u bitnoj mjeri usporili privredne aktivnosti i samu ekonomiju. U ovako složenoj ekomskoj situaciji, koju karakteriše nagli rast inputa, smanjena platežna moć građana i djelimična stagnacija privrede veoma je teško uraditi realan plan poslovanja, imajući u vidu da pozitivno i uspješno poslovanje Društva zavisi od likvidnosti korisnika.

Menadžment Društva zauzeo je stav da se uradi realno- optimistična varijanta plana, kako naturalnih, tako i finansijskih parametara za 2023. godinu. Projekcije koje su date u planu rađene su na bazi očekivanja minimalnog prisustva pandemije, postepenog rasta privrednih aktivnosti, novih cijena koje su usvojene u posljednjem kvartalu tekuće godine godine, a čija će primjena početi od januara sljedeće godine, sadašnjeg nivoa zarada i drugih primanja zaposlenih.

Takođe, kako bi plan poslovanja bio na što realnijem nivou izrađena je analiza postojećeg stanja koja predstavlja bazu za izradu SWOT analize kojom su identifikovani ključni elementi razvoja, potencijali za razvoj ali i faktori koji ograničavaju razvoj Društva.

U cilju što realnije izrade finansijskog plana za 2023. godinu urađena je procjena ostvarenja rezultata do kraja tekuće poslovne godine i na bazi te procjene urađene su projekcije naturalnih veličina za narednu godinu.

Analize koje su urađene pokazuju da je poslovna 2022. godina bila bolja u odnosu na dvije prethodne poslovne godine u naturalnom smislu za 7%-23%, dok je ostvarenje fakturisane finansijske realizacije bilo povoljnije za 4,5%-20%.

Ukoliko se rezultati poslovanja posmatraju sa aspekta priliva, odnosno naplate potraživanja, može se konstatovati da su parametri bolji u odnosu na uporedne 2020.godinu i 2021. godinu. Za period od 11 mjeseci tekuće godine naplaćeno je više 36,27% u odnosu na 2020.godinu, a u odnosu na 2021. godine 3,79%.

Osnovni ciljevi i planirane aktivnosti koje sadrži program poslovanja ukazuju na to da je permanentni cilj poslovanja smanjenje potraživanja i poboljšanje stepena naplate, a samim tim i očuvanje likvidnosti i solventnosti, vodeći računa o složenoj ekomskoj situaciji korisnika komunalnih usluga.

Na bazi urađenih analiza i prepostavki poslovanja za narednu poslovnu godinu postavljen je realan cilj, a to je povećanje rezultata poslovanja u odnosu na procjenu ostvarenja za 2022. godinu.

Tabela br.1

Priklučci na mreži - broj korisnika							
R.br.	Opis	2022		2023-plan		Index	
		Voda	Kanalizacija	Voda	Kanalizacija	(5:3)	(6:4)
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Pravna lica	2.354	2.054	2.370	2.120	101	103
2	Fizička lica	24.755	13.667	25.800	14.200	104	104
UKUPNO		27.109	15.721	28.170	16.320	104	104

Tabela br.2

Procjena ostvarenja do kraja godine								
R.br.	Potrošači	2020 m3 / €	2021 m3 / €	Plan 2022 m3 / €	Procjena ostvarenja do kraja godine m ³	Index		
						6 : 3	6 : 4	6 : 5
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Fizička lica m3	1.944.635	2.174.288	2.420.000	2.350.000	121	108	97
	€	2.202.792	2.463.462	2.831.534	2.660.000	121	108	94
2.	Pravna lica m3	363.132	455.425	510.000	520.000	143	114	102
	€	793.173	952.890	1.085.252	980.000	124	103	90
UKUPNO m3		2.307.767	2.629.713	2.930.000	2.870.000	124	109	98
UKUPNO €		2.995.965	3.416.352	3.916.786	3.640.000	121	107	93

Tabela br.3

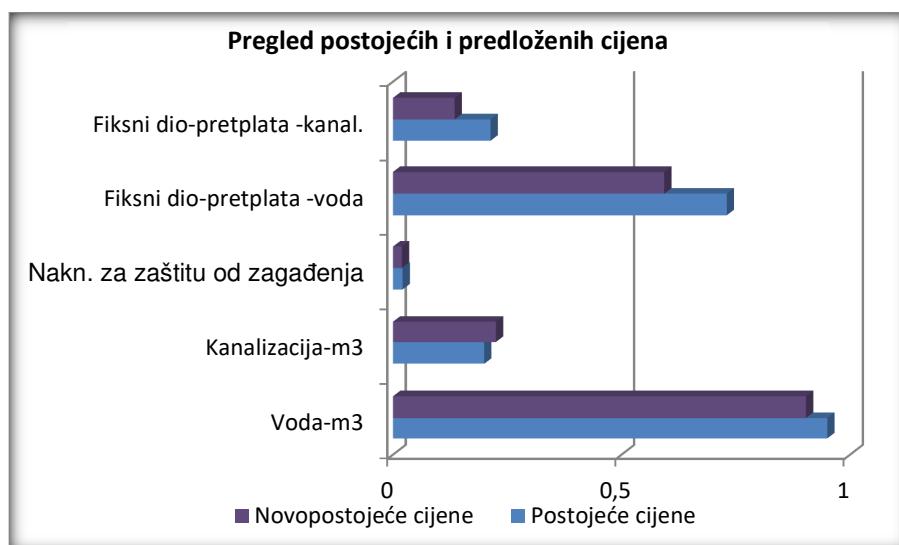
Naturalni plan za 2023. godinu				
R.b.	Potrošači	Procjena ostvarenja za 12 mjeseci 2022.god. (m ³)	Plan za 2023. god. (m ³)	Index
1.	Fizička lica	2.295.000	2.400.000	105
	-voda	2.295.000	2.400.000	105
	-kanalizacija	1.145.000	1.195.000	104
2.	Pravna lica	505.000	510.000	101
	-voda	505.000	510.000	101
	-kanalizacija	405.000	420.000	104
UKUPNO (1+2)		2.800.000	2.910.000	104

Tabela br.4

Mjesec	Naturalni plan po mjesecima			
	Procjena ostvarenja za 2022		Plan za 2023. god	
	Domaćinstva	Privreda	Domaćinstva	Privreda
Januar	136.637	30.610	150.000	30.000
Februar	144.165	28.208	155.000	29.000
Mart	144.878	29.481	150.000	30.000
April	136.649	26.293	150.000	27.000
Maj	178.904	40.893	180.000	41.000
Jun	211.905	50.215	220.000	51.000
Jul	270.266	62.108	280.000	63.000
Avgust	339.361	75.524	350.000	76.000
Septembar	271.825	59.355	275.000	60.000
Oktobar	160.690	36.238	170.000	37.000
Novembar	159.720	35.075	170.000	35.000
Decembar	140.000	31.000	150.000	31.000
UKUPNO	2.295.000	505.000	2.400.000	510.000

Tabela br.5

Redni broj	Pregled postojećih i predloženih cijena						
	OPIS	Domaćinstva			Privreda		
		Postojeće cijene- €	Nove cijene-€	INDEX	Postojeće cijene-€	Nove cijene-€	INDEX
1.	Voda-m3	0,9503	0,9037	95	1,5347	1,2741	83
2.	Kanalizacija-m3	0,1999	0,2253	113	0,3269	0,3190	98
3.	Nakn. za zaštitu od zagađenja	0,0211	0,0197	93	0,0211	0,0197	93
4.	Fiksni dio-preplata -voda	0,7302	0,5938	81	1,1793	0,8373	71
5.	Fiksni dio-preplata -kanal.	0,2134	0,1353	63	0,2134	0,1353	63

Naturalnim i finansijskim planom predviđeno je povećanje distribucije vode krajnjim korisnicima usluga, i to za 4%. Planirano povećanje se temelji na realnim očekivanjima u pogledu potrošnje vode novih korisnika, evidentiranju neregistrovanih korisnika i oređenom povećanju potrošnje od već postojećih korisnika. (tabele 1,3 i 4)

Ukoliko se naturalni plan izrazi finansijski, uz primjenu novoprihvaćenih cijena, proizilazi da će prihod od osnovne djelatnosti društva iznositi **3.487.850€**, a izlazni PDV na fakturisni prihod **244.150 €**.

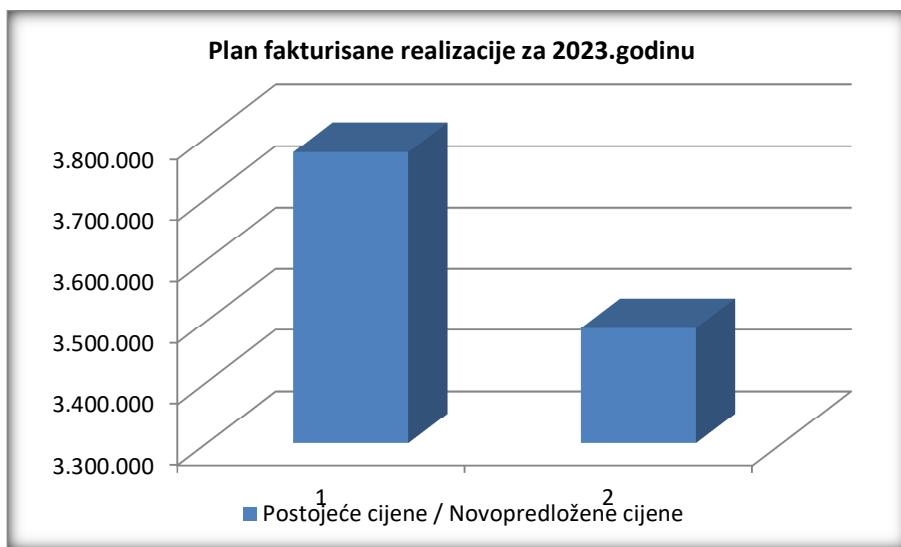
Na osnovu novoformiranih cijena, donesenih od strane Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti, može se zaključiti da će prihod po osnovu osnovne djelatnosti biti manji za **287.223€**, u odnosu na prihod po osnovu sadašnjih cijena. (tabela 6 i 6a).

Tabela br.6

Plan fakturisane realizacije za 2023. godinu- postojeće cijene						
R.b.	Potrošači	Broj potrošača	Plan za 2023.god (m ³)	Cijene (€)	Plan za 2023.god. (€)	%
1.	Domaćinstva		2.400.000		2.807.248	74,36
	-voda		2.400.000	0,9503	2.280.720	
	-kanalizacija		1.195.000	0,1999	238.881	
	-naknada za zaš.		1.195.000	0,0211	25.215	
	-preplata-voda	25.800		0,7302	226.070	
	-preplata-kanal.	14.200		0,2134	36.363	
2.	Privreda		510.000		967.825	25,64
	-voda		510.000	1,5347	782.697	
	-kanalizacija		420.000	0,3269	137.298	
	-naknada za zaš.		420.000	0,0211	8.862	
	-preplata-voda	2.370		1,1793	33.539	
	-preplata-kanal.	2.120		0,2134	5.429	
UKUPNO (1+2)		28.170	2.910.000		3.775.073	100,00

Tabela br.6a

Plan fakturisane realizacije za 2023. godinu- novopredložene cijene						
R.b.	Potrošači	Broj potrošača	Plan za 2023.god (m ³)	Cijene (€)	Plan za 2023.god. (€)	%
1.	Domaćinstvo		2.400.000		2.668.551	76,51
	-voda		2.400.000	0,9037	2.168.880	
	-kanalizacija		1.195.000	0,2253	269.234	
	-naknada za zaš.		1.195.000	0,0197	23.542	
	-preplata-voda	25.800		0,5938	183.840	
	-preplata-kanal.	14.200		0,1353	23.055	
2.	Privreda		510.000		819.300	23,49
	-voda		510.000	1,2741	649.791	
	-kanalizacija		420.000	0,3190	133.980	
	-naknada za zaš.		420.000	0,0197	8.274	
	-preplata-voda	2.370		0,8373	23.813	
	-preplata-kanal.	2.120		0,1353	3.442	
UKUPNO (1+2)		28.170	2.910.000		3.487.850	100,00

Analiza prezntovanog prihoda u navedenoj tabeli pokazuje da će se od prodaje vode i kanalizacionih usluga korisnicima, ostvariti ukupno **3.487.500€**, od čega se 76,51% odnosi na korisnike iz kategorije korisnika fizička lica, a 23,49% na kategoriju pravnih lica.

Kao što se vidi porast planirane finansijske realizacije je u poređenju sa rastom naturalnih veličina manji u odnosu na procjenu ostvarenja za 2022. godinu. Osnovni razlog su smanjene prodajne cijene koje će se koristiti u sljedećoj godini prilikom fakturisanja potrošnje vode. Primjera radi, kod privrednih subjekata su svi elementi prodajne cijene, kako fiksni, tako i varijabilni, smanjeni u odnosu na postojeće, ovogodišnje cijene (indexi se kreću u rasponu od 63 do 98). I kod fizičkih lica će doći do smanjenja finansijske realizacije zbog smanjenja cijena, uglavnom su svi elementi smanjeni, izuzev varijabilni dio kanalizacije koji je povećan u odnosu na postojeći nivo prodajnih cijena.

Ukupan prihod koji je planiran po svim osnovama (bez prihoda koji se obračunski prikazuje) iznosi **4.343.000 €** i u odnosu na procjenu ostvarenja za 2022. godinu veći je za cca 1%. Ukupan prihod koji se planira ostvariti u narednoj godini prevashodno čini prihod iz rada osnovne djelatnosti Društva u iznosu od **3.488.000€**, što procentualno čini 80,31% ukupno planiranih prihoda.

Pored plana prihoda osnovne djelatnosti planirani su i drugi prihodi koji imaju karakter ostalih dopunskih prihoda. To su prihodi od ostalih usluga, prihodi koji se ostvaruju od refundacija bolovanja, prihodi iz opštinskog budžeta za održavanje atmosferske kanalizacije, prihoda koji nastaju obračunom kamate na neblagovremeno plaćanje računa za utrošenu vodu i na ostale prihode koji su bilansno evidentirani u tekućoj i prethodnim godinama.

Pored osnovnog prihoda, planirani su i drugi poslovni prihodi i oni iznose **350.000 €**. Ovi prihodi se odnose na prihode po osnovu usluga pregleda novih vodomjera, naplate takse za nove korisnike i korisnike koji su bespravno priključeni na distributivnu mrežu (160.000€), na planiranim budžetskim sredstvima (100.000€), na prihode koji se očekuju od državnih institucija po osnovu refundacije porodiljskih i drugih bolovanja (40.000€) i na ostale prihode po osnovu sudske taksi i zakupnine prostora za telekomunikacione predajnike Telecom-a, Mtel-a i Telenor-a.

Osnov za planiranje budžetskih sredstava se bazira na usvojenom planskom dokumentu Osnivača za 2023. godine.

U planskim projekcijama uključen je i finansijski prihod koji se odnosi na obračun kamate za neblagovremeno plaćanje računa za vodu i to u iznosu od **150.000€**.

Finansijskim planom su predviđeni i prihodi po osnovu naplaćenih sumnjivih i spornih potraživanja. Oni se baziraju na iskustvu i detaljnoj analizi dugovanja korisnika koja su indirektno, preko ispravke vrijednosti, knjigovodstveno otpisani u 2022. i ranijim godinama. Planom je predviđeno povećanje ovog prihoda za 40%, u odnosu na procjenu ostvarenja 2022. godine.

U planiranim prihodima za narednu godinu uključen je i obračunski prihod koji se odnosi na pokriće troška amortizacije na imovinu osnivača, a sve u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom 20. Ovaj prihod nema karakter stvarnog priliva novčanih sredstava od strane Osnivača, jer obračunski pokriva amortizaciju imovine u vlasništvo osnivača koja je evidentirana na rashodnoj strani bilansa uspjeha.

Rad osnovne djelatnosti društva u 2023. godini će uzrokovati ostvarenje rashoda u ukupnom iznosu od **5.557.300€, odnosno 4.307.300 €**, ako se iz istog isključi obračunski trošak po osnovu amortizacije na imovinu osnivača. U odnosu na procjenu ostvarenja za 2022. godinu rashodi su za narednu poslovnu 2023. godinu planirani su na skoro na istom nivou.

Strukturu planiranih ukupnih rashoda najvećim dijelom čine poslovni rashodi, i to 92,80%. Ovi rashodi se, uglavnom, odnose na troškove sredstava za rad, obračunatu amortizaciju, troškove radne snage, troškove električne energije i troškove po osnovu preuzimanja vode iz sistema regionalnog vodovoda.

U narednoj 2023.godini, kao i u prethodnim godinama, planiran je trošak po osnovu preuzimanja vode iz sistema regionalnog vodovoda. Ovaj trošak je planiran na bazi ugovora koji je zaključen 23.09.2020 godine. Ugovorom je precizirano da za kontinuiranu isporuku vode tokom cijele godine isporučena količina vode ne može biti manja od 1.034.000 m³ , što u finansijskom smislu iznosi cca 382.000€ bez PDV-a, a sa PDV-om cca 410.000€. Iskustva iz ranijih i tekuće godine upućuju na zaključak da će obaveza po ovom osnovu, zbog gotovo redovne potrebe za većim dodatnim količinama vode u ljetnjim mjesecima biti i 2023. godine veća od ugovorene i to u iznosu od **535.000€**.

Pored navedenih troškova, projekcijama su obuhvaćeni i ostali materijalni troškovi, kao što su troškovi tekućeg održavanja, troškovi električne energije, goriva, transportnih usluga i drugi troškovi materijalnog karaktera.

Najveće učešće u strukturi ovih troškova imaju troškovi električne energije i troškovi usluga održavanja sredstava. Ovi troškovi u poslovnim rashodima učestvuju sa cca 11,83%, a u ukupnim rashodima sa cca 10,98%.

Troškovi amortizacije na sredstva koja su u vlasništvu Društva i vlasništvu osnivača su planirani u iznosu od **1.430.000€**. Ova projekcija se bazira na vrijednosti ukupne imovine koja je knjigovodstveno evidentirana u poslovnim knjigama Društva i na propisanim amortizacionim stopama sredstava.

Izdvajanje za zarade i ostala lična primanja zaposlenih su planirana u iznosu od cca 2 miliona eura i u odnosu na procjenu ostvarenja iz tekuće 2022. godine su na istom nivou. Ovaj trošak se bazira na postojećem broju radnika, korigovan za zarade radnika koji će u 2023.godini ispuniti uslov za odlazak u starosnu penziju i projekciji prijema radnika na upražnjjenim mjestima.

Uredno vodosnabdijevanje, u najvećoj mjeri, zavisi od održavanja vodovodne mreže, čija je prosječna starost velika, što ima za posljedicu česte kvarove i havarije i zahtijeva ulaganje znatnih sredstava na tekućem održavanju transportnih cjevovoda i distributivne mreže kojom upravlja ovo Društvo. Troškovi održavanja planirani su u iznosu od **130.000€**.

Ostali nematerijalni troškovi planirani su u iznosu od **373.300 €**, odnosno 6,72% planiranih ukupnih rashoda za 2023.godinu. Ovi rashodi se odnose na planirana izdvajanja po osnovu koncesija na zahvaćenu i ispuštenu vodu, troškove dostave računa, reklame i propagande, zdravstvenih usluga, troškova taksi, platnog prometa, naknade Regulatornoj agenciji za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti, troškova agencije za posredovanje, troškova operativnog centra za monitoring i ostale nematerijalne troškove.

Zakon o računovodstvu i reviziji RCG i MRS 18 i 39 obavezuju pravna lica da za sva potraživanja koja su postala sumnjiva za naplatu , odnosno kod kojih je od dana za naplatu prošlo najmanje 60 dana, knjigovođstveno, preko ispravke vrijednosti potraživanja izvrše indirektni otpis. Shodno navedenom, uz poštovanje Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama društva, u planskom dokumentu za 2023. godinu planirano je da se cca 9% ukupno fakturisanog poslovnog prihoda nađe na rashodnoj strani bilansa uspjeha kao indirektni-privremeni otpis, a sve u cilju što realnijeg prikaza bilansa uspjeha. Iskustvo pokazuje da se 15%-25% fakturisanog prihoda ne naplati u roku, odnosno postaje sumnjivo ili sporno i kao takvo zahtjeva knjigovođstvenu korekciju. Za ovakva potraživanja se blagovremeno pokreću postupci prinudne naplate i sve do momenta naplate terete troškove poslovanja.

Nakon završetka pokrenutog postupka sudbina ovih potraživanja postaje izvjesna, što znači da se naplatom istih anulira formirani rashod na način što se povećavaju prihodi po osnovu njihove naplate.

Finansijska politika sadrži skup odluka i mjera u cilju osvarenja postavljenih zadataka Društva sa ciljem obezbijeđenja sredstava za nesmetano obavljanje osnovne djelatnosti i samoodrživog poslovanja, kao i održavanje neophodnog nivoa likvidnosti za ispunjenje obaveza prema korisnicima, dobavljačima, Državi i zaposlenima, što ovo Društvo u kontinuitetu ostvaruje.

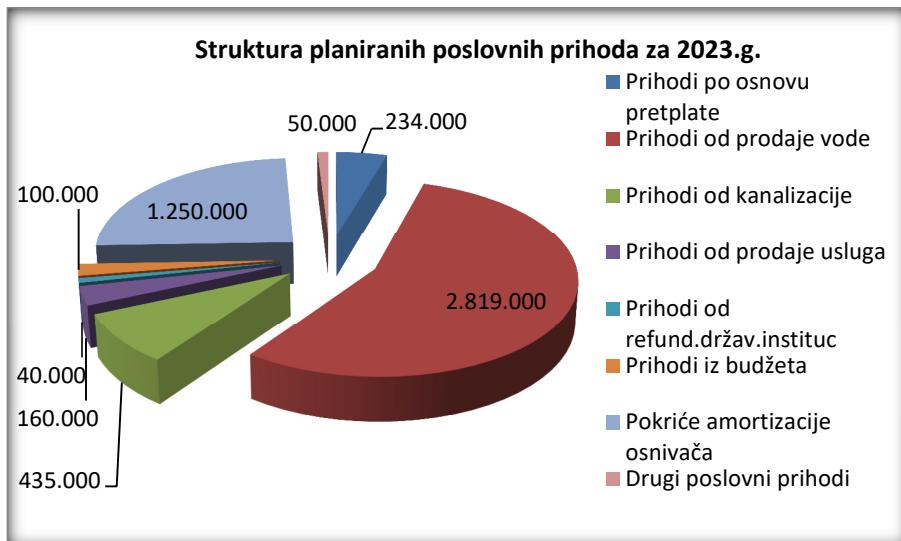
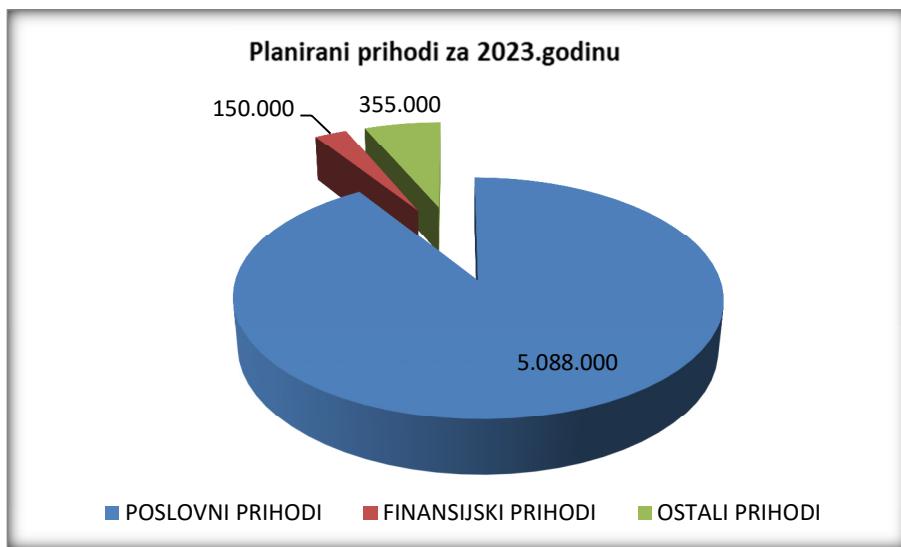
Pregled planiranih osnovnih i ostalih prihoda i rashoda dat je u formi bilansa uspjeha, a sve u skladu sa Zakonom o računovodstvu i članom 26, stav 5 Zakona o komunalnim djelatnostima. (tabela 7).

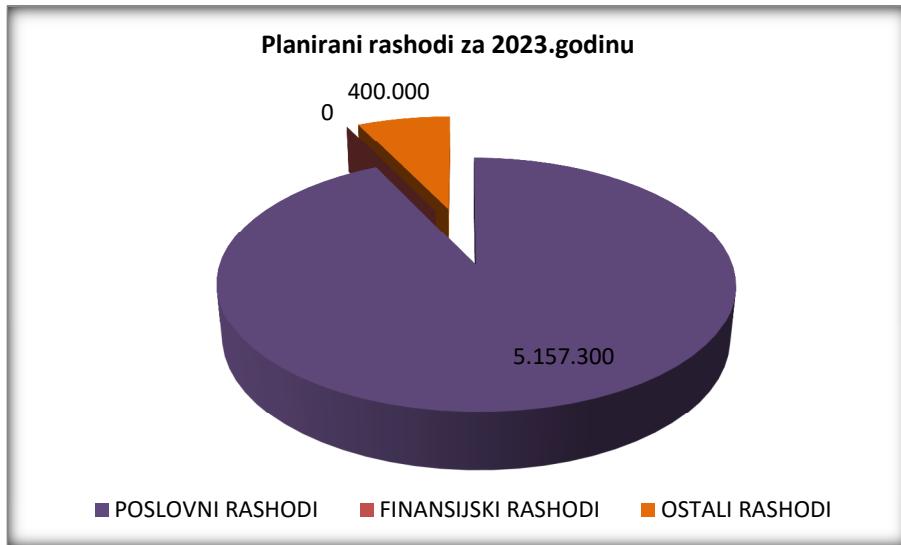
Tabela br.7

PREGLED PLANIRANIH PRIHODA I RASHODA									
R.br.	Opis	2021 €	Plan 2022	Procjena ostvarenja za 12 mј. 2022	Plan za 2023 god.	%	Index		
							6 : 3	6 : 4	6:5
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I	PRIHODI	6.000.926	6.028.000	5.473.000	5.593.000	100,00	93	93	102
1.	POSLOVNI PRIHODI	4.764.670	5.538.000	5.081.000	5.088.000	90,97	107	92	100
1.1	Prihodi po osnovu preplate	338.299	377.000	290.000	234.000	4,18	69	62	81
1.2	Prihodi od prodaje vode	2.675.728	3.032.000	2.955.000	2.819.000	50,40	105	93	95
1.3	Prihodi od kanalizacije	404.929	508.000	395.000	435.000	7,78	107	86	110
1.4	Prihodi od prodaje usluga	64.611	100.000	160.000	160.000	2,86	248	160	100
1.5	Prihodi od refund.držav.instituc	70.256	30.000	40.000	40.000	0,72	57	133	100
1.6	Prihodi iz budžeta	59.374	93.000	93.000	100.000	1,79	168	108	108
1.7	Pokriće amortizacije osnivača	1.098.961	1.358.000	1.100.000	1.250.000	22,35	114	92	114
1.8	Drugi poslovni prihodi	52.512	40.000	48.000	50.000	0,89	95	125	104
2.	FINANSIJSKI PRIHODI	170.124	180.000	140.000	150.000	2,68	88	83	107
2.1	Prihodi od kamata	170.120	180.000	140.000	150.000	2,68	88	83	107
2.2	Depozitarna pozitivna kamata	4	0	0	0	0,00	0	0	0
3.	OSTALI PRIHODI	1.066.132	310.000	252.000	355.000	6,35	33	115	141
3.1	Naplaćena otpis.potraživanja	1.053.895	300.000	250.000	350.000	6,26	33	117	140
3.2	Ostali vanredni prihodi	12.237	10.000	2.000	5.000	0,09	41	50	250
II	RASHODI	5.974.372	5.860.500	5.375.500	5.557.300	100,00	93	95	103
1.	POSLOVNI RASHODI	4.570.101	5.148.500	4.900.300	5.157.300	92,80	113	100	105
1.1	Nabavna vrijednost robe	489.112	450.000	535.000	535.000	9,63	109	119	100
1.2	Troškovi materijala i elekt.energ.	505.878	550.000	575.000	610.000	10,98	121	111	106
	-troškovi materijala	76.641	100.000	130.000	140.000	2,52	183	140	108
	-troškovi električne energije	375.854	370.000	370.000	395.000	7,11	105	107	107
	-troškovi goriva	53.383	80.000	75.000	75.000	1,35	140	94	100
1.3	Troškovi amortizacije	1.275.768	1.540.000	1.280.000	1.430.000	25,73	112	93	112

	-troškovi amortiz. ViK-a	176.807	182.000	180.000	180.000	3,24	102	99	100
	-troš. amortiz.na imovinu osnivača	1.098.961	1.358.000	1.100.000	1.250.000	22,49	114	92	114
1.4	Troš. zarada i ostalih lič. primanja	1.911.917	1.930.000	2.045.000	2.055.000	36,98	107	106	100
1.4.1	Neto zarade	1.180.384	1.195.000	1.390.000	1.400.000	25,19	119	117	101
1.4.2	Porezi/doprinosi i ostali lični rashodi/naknade na zarade	731.533	735.000	655.000	655.000	11,79	90	89	100
	-porezi i doprinosi na zarade	527.512	522.000	425.000	425.000	7,65	81	81	100
	-ostali lični rashodi i naknade	204.021	213.000	230.000	230.000	4,14	113	108	100
1.5.	Troškovi proizvodnih usluga	109.526	380.000	108.500	154.000	2,77	141	41	142
	-troškovi transp. usluga	20.725	20.000	20.500	20.500	0,37	99	103	100
	-troš.usluga održavanja	83.656	350.000	85.000	130.000	2,52	155	37	153
	-ostali troš.proizv.usluga	5.145	10.000	3.000	3.500	0,06	68	35	117
1.6	Nematerijalni troškovi	277.900	298.500	356.800	373.300	6,72	134	125	105
	-troš. računovodstva i revizije			3.800	3.800	0,07			100
	-troš.Regulat.agencije za energ.			18.000	18.000	0,35			100
	-troškovi stručnog obrazovanja	1.420	3.000	1.100	2.000	0,37	141	67	182
	-troškovi zdravstvenih usluga	26.601	30.000	26.500	40.000	28,57	150	133	151
	-troškovi dostave računa	41.217	40.000	43.000	43.000	0,77	104	108	100
	-troškovi reprezentacije	4.206	5.000	5.000	5.000	0,09	119	100	100
	-premija osiguranja	10.620	15.000	7.000	7.000	0,13	66	47	100
	-troškovi platnog prometa	19.435	20.000	20.000	20.000	0,36	103	100	100
	-troškovi članarina	985	1.500	1.400	1.500	0,03	152	100	107
	-troškovi poreza-koncesija	73.131	64.000	75.000	75.000	1,35	103	117	100
	-troškovi dop.priv.kom. i savezima	23.102	25.000	20.000	20.000	0,36	87	80	100
	-sudski troškovi i troškovi vještačenja	33.331	40.000	35.000	35.000	0,63	105	88	100
	-ostali nematerijalni rashodi	43.852	55.000	101.000	103.000	1,85	235	187	102

2.	FINANSIJSKI RASHODI	6	0	200	0	0,00	0			0
	-rashod kamata	6	0	200	0	0,00	0			0
3.	OSTALI RASHODI	1.404.265	712.000	475.000	400.000	7,20	28	56	84	
3.1	Indirektni i direktni otpis potraž.	1.399.447	700.000	450.000	380.000	6,84	27	54	84	
3.2	Razlike po popisu	3.885	10.000	10.000	10.000	0,18	257	100	100	
3.3	Ostali vanredni rashodi	933	2.000	15.000	10.000	0,18	1072	500	67	
4.	REZULTAT POSLOVANJA (dubitak/gubitak)	26.554	167.500	97.500	35.700	100,00	134	21	37	

Vodovod je stabilno društvo koje svojim korisnicima kontinuirano isporučuje usluge snabdijevanja vodom za piće, kao i usluge odvođenja otpadnih voda, poslujući u skladu sa ekonomskim, tehničkim i ekološkim kriterijumima.

Ovim programom sumirani su problemi i mogućnosti razvoja vodovodnog i kanalizacionog sistema sa tehnološkog, organizacijskog i ekonomskog aspekta. Ispunjnjem navedenih ciljeva i planiranih aktivnosti, efikasnim radom svih organizacionih jedinica Društvo će doći do konačnog cilja, koji se odnosi na ekonomski samoodrživo poslovanja.

Definisanim operativnim ciljevima definisani su prioriteti, mjere i aktivnosti iz kojih proizilaze strateški ciljevi kao što su: rast prihoda, optimizacija troškova, moderna komunalna infrastruktura, moderna poslovna organizacija, napredna tehnološka i IT organizacija i razvoj kadrovskih kapaciteta.

Odgovornost Društva, svih zaposlenih, ali i samih građana je da se na odgovoran način odnose prema prirodnim resursima, životnoj sredini i zdravlju ljudi. DOO "Vodovod i kanalizacija" će ovom zahtjevu odgovoriti kroz distribuciju tehnički ispravne vode i efikasnom odvođenju otpadnih voda, kao i kroz primjenu integrisanih sistema upravljanja procesima koji su definisani međunarodnim standardima. Društvo će aktivno raditi na unaprijeđenju odnosa sa korisnicima usluga i određenim akcijama edukovati dodatno građane o značaju vode.

Veoma važna metoda analize poslovanja "SWOT analiza" je osnov za izradu ovog programa rada i njome su definisane snage, slabosti, prijetnje i mogućnosti. Menadžment će efikasnom organizacijom poslovanja prepoznate snage iskoristiti za izgradnju novog smjera razvoja, dok će prepoznate slabosti pretvoriti u snage, odnosno ubrzanim razvojem smanjiti ili u potpunosti eliminisati njihove negativne uticaje.

Osnovna i najvrijednija imovina svakog privrednog društva jesu ljudski resursi. Društvo će nastaviti kontinuirano ulaganje u stručno usavršavanje, razvijanju team buliding aktivnosti, praćenju i evaluaciji rada zaposlenih.

DOO "Vodovod i kanalizacija" Bar će nastaviti sa održavanjem stabilnih finansija i pozitivnim trendom poslovanja definisanom strategijom kroz racionalizaciju troškova, povećanjem produktivnosti i adekvatnim organizacionim odlukama. Sastavni dio politike društva mora biti zadovoljstvo korisnika usluga a to je moguće ostvariti na način da odgovoran odnos prema kvalitetu pružanja usluga i stalno unapređenje budu prioriteti.